

SAKSER STATE BANK
STARA, STANOVITNA DOMAČA BANKA
32 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
En leto	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inomeštno za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalnice naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y.,
Telephone: Chelsea 3575

ROCKEFELLER STAR 91 LET

John D. Rockefeller je bil te dni star enaindevetdeset let. Svoj rojstni dan je obhajal na svojem posestvu Pocantico Hills ter delal, se igral ter ubijal čas na svoj stari način.

Mr. Rockefeller je izdal ugotovilo, v katerem se je glasilo:

— Z velikim veseljem izjavljam, da sem v preteklem letu doživel toliko dokazov ljubezni iz vseh delov Združenih držav, kot nikdar prej v svojem življenju in hvaležen sem za to.

— Najboljsega zdravja sem, obdan od dragih prijateljev ter imam prav posebno dobro voljo napram vsem.

Nikakega posebnega programa niso objavili, da proslave ta dan. Dan je preživel Rockefeller kot ponavadi. Vstal je zjutraj kot ponavadi, delal nato eno uro, zajtrkoval ter nato igral golf s par prijatelji. Po obedu in kratkem počitku se je odpeljal na izprehod med gričevje Westchester okraja.

Ničesar se ni izjavilo glede družinskega obeda in pogajanja za rojstni dan, čeprav bo vključeno to v program dneva. To je bil eden najbolj mirnih rojstnih dni, kar jih je stari Rockefeller doživel v zadnjih par letih.

Program je bil približno ista dnevna rutina, katero ima Mr. Rockefeller tekom zadnjih par let v Pocantico Hills, Ormond Beach, Fla. in v Lakewood, N. J. Vsak služabnik je dobil povsem nov "dime" ali pa "nikel".

Mr. Rockefeller se je tudi držal svoje stare navade ter ni dovolil nikakemu časnikarskemu poročevalcu, da bi ga obiskal ta dan. Prepovedal pa je izrečno jemanje slik.

Rockefeller je star možak, ki se neizprosno drži svojih starih navad ter ne dovoli nikake novotarije.

Drugačna pa je povest, katero pripovedujejo delavci o njem.

Tam nastopa v drugačni luči, — kot brezobziren izkoriščevalec delavstva, ki mu je pripomoglo do bogastva.

ŠE ENKRAT "DOM SLEPIH"

Z ozirom na moje, dne 22. aprila v Glasu Narodu objavljeno poročilo glede Doma slepih, zamorem danes naznaniti, da se je podal odbor obstoječ iz stolnega župnika dr. Klinarja, mestnega fizika dr. Rusa in J. Remsa k banu in. Sernecu. Ban nas je sicer jako prijazno sprejel, vendar moram pa resnici na ljubo povedati, da se ni bil nič posebno poučen o akciji za zidavo Doma slepih. Razložili smo mu celo zadevo, mu povedali koliko znaša dosedaj v Ameriki in tukaj nabrani fond, ki je namenjen v to svrhu in ga naprosili, naj pripomore da se tudi tukajšnje oblasti malo zagneje in pomagajo, da se uresniči že takodolgo zasnovani projekt. Odgovoril nam je, da nima v letošnjem proračunu za tako socialno oskrbo, za katero je treba denarja, nikakega večjega zneska predvidenega in da so vse občine dolžne po zakonu skrbeti za svoje uboge domačine, ki se radi starosti, boleznim ali onemoglosti za vsako pridobitno delo ne morejo. Odgovorili smo mu, da gorje tistim, ki so navezani na tako pomoč občin in da bi bila, kar se tiče slepcev, najlepša rešitev, da se jih spravi vse pod eno streho, kjer bi se lahko pričeli kake obitni in na tak način sami malo prispevali k svoji oskrbi. Ban nam je obljubil svojo pomoč in nam nazvetoval, naj naredimo glede te stvari pismo vlogo, katero bo, ako bo le v njegov moči, ugodno rešil. Ker pa uradni šemel jako počasi deluje, treba bo gotovo dolgo čakati na ta rešitev, medtem smo pa sklenili, da naredimo v jeseni velik "drive" na ameriški način, tako da mi bo mogoče poslati ob času kako ugodno poročilo, cenjeni rojaki pa se naj zmislijo na piknikih in veseljih teh "najbednejših med bednimi" in naj nabirajo za skladi, ki se ga lahko po vsej pravici imenuje za najčlovekoljubnejšega na svetu.

V zadnjem času opazujem, da se je začel zanimati za to akcijo tudi tukajšnji ugledni list "Jutro", kar je jako hvalevredno.

JOŽE REMS

Samozem 11-letnega dečka po ob. tajnika.

22. junija dopoldne je 11-letni učenec 3. razreda osnovne šole iz Koprivnice Pavel Lokšič odšel k soprogi in obiskoval. Svojim tovarišem je dejal, da se bo po obiskih vrnil. Tovarši so se mu rogali, naj jih odpelje s seboj. Ko pa je prišel domov, je našel, da so mu v hišo vstopili tri neznanca, ki so ga zvezali in ga odnesli v neznano mesto. Ko se je vrnil domov, je našel, da so mu v hišo vstopili tri neznanca, ki so ga zvezali in ga odnesli v neznano mesto. Ko se je vrnil domov, je našel, da so mu v hišo vstopili tri neznanca, ki so ga zvezali in ga odnesli v neznano mesto.

Dopisi.

Selo-Moste pri Ljubljani.

Različne naše dolenske rojake, ki so se pred več leti izselili, bo utegnili zanimati vesti, da je v nedeljo dne 22. junija umrl v Mariboru upokojeni okrajni glavar Oton Frazniz pl. Vestenec. Svoječasno je bil okrajni glavar v Novem mestu. Četudi vzgojen v nemškem duhu, je bil napram Slovincem zelo objektivni in v Novem mestu jako priljubljen. Poznan bo najbolj rojakom iz Mirne, kjer je svoječasno posedoval graščino.

* (15)

V zadnjem času pričela se je zelo živahna akcija za razširjenje turizma v Belokrajino. Uprava železnice je upostavila dve nedelji posebne vožnje s polovico voznjaka. Zallbog je bila frekvenca takoj nezadostna, da so se taki izletniški vlaki uknili. Ljubljanci jo le raje mahnejo v divno Gorenjsko. Izleti na Šmarno goro, St. Jošt in Sv. Katarino so postali, ali pa so že od nekdaj moderni. Moški z malimi klobučki in polnimi nahrbtniki, oblečeni v kratkih hlačah iz katerih gledajo tanka kolena, so ob nedeljah že ob polsedih zjutraj na kolodvoru, da se popeljejo do St. Vida, Medvod ali starodavnega Kranja in jo potem krenejo v hribe, nasrkati se čistega zraka, ali pa dobre rakije, ki jo znajo Gorenjci tako izvrstno kuhati.

Ker sem ravno omenil Belokrajino, naj omenim da je bil na seji občinskega odbora občine Metlike dne 12. maja izglasovan sklep, da se napelje elektrika iz elektrarne v Oslju. Kdor je bil kak večer v Metliki, mora priznati, da je ta naprava jako potrebna, potreben je pa tudi vodovod, ker Metlika nima dobre pitne vode. Stroški elektrarne bodo sicer ogromni, ker bo morala občina prispevati 600.000 Din (\$10.000), vendar bo pa naredila Metlika s tem velik korak naprej, ker bo električni vod zagotovo ne samo za razsvetljavo, ampak tudi za obrtne svrhe.

*

Kakor znano, aranžira S. N. P. Jednota v Chicagu, Ill., letos tri velike izlete v Jugoslavijo. Prva grupa, ki se je vkrčala 28. maja na parnik "Aquitania", Cunard Line, dospela je na prvo postajo v Jugoslavijo, v mesto Jesenice dne 5. junija ob 7.20 zjutraj. Dospelo je od vkrčan 112 oseb 89, drugi so ostali za nekaj časa v Franciji, da si ogledajo znamenitejša kraja.

Po običajni reviziji po carinskih in policijskih organih, ki se je izvanredno vlnjudo in hitro izvršila, je zaigrala pozdravno koračnica godba Jesenjskih kovinarjev. Na kolodvoru zbrano občinstvo je Američane prav iskreno pozdravljalo. Ko se je manifestacija nekoliko poglegla, pozdravil je izletnike v imenu banke uprave in v imenu izseljeniškega komisarijata v Zagrebu, radi svoje ljubeznivosti dobro poznani izseljeniški nadzornik g. Fran Fink. Poudarjal je, da se zaveda domovina občutka, ki ga imajo naši iz daljne Amerike dospeli rojaki na prvi postaji po prekoračenju državne meje itd. Posebno je omenil, da bodo tisti, ki so se pred svetovno vojno izselili, našli mnogo sprememb in da bodo lahko uvideli, da je naša kraljevina Jugoslavija na potu napredka in da so razmere urejene. Te pozdravne besede so sprejeli izletniki z velikim navdušenjem.

Potem jih je pozdravil v izbranih besedah predsednik kovinarske organizacije na Jesenicah g. Jurij Jeran in dve deklici, ki sta deklamirali pozdravice, a druge deklice so obispale izletnike s cvetjem.

Zahvalil se je za sprejem vodja izleta Mr. Frank Hejnl iz Clevelanda, A. O.

Na ljubljanskem kolodvoru so pričakovali izletnike župan dr. Dinčič, bivši minister g. A. Kristan, ki radi boleznj pač ni mogel vzdržati se kakor bi hotel, dr. Bohinjec, tajnik Delavske zbornice g. Filip Uratnik in tajnik Stokovne komisije g. Vuk in nekaj občinstva.

Dr. Dinčič je pozdravil izletnike v imenu mesta Ljubljane in med drugim izrekel, da razmere v domovini pač še niso idealne, vendar pa bodo v bližnjem času take, da bo za vse državljane tudi v domovini sadoosti kruha. Končal je s stizjo, naj bi se v domovini vsi dobro zahvalili in se za nadaljne napore v Ameriki, dobro okrepili.

Zahvalil se je s kratkim govorom Mr. Hejnl.

S kolodvora so krenili Amerikanci v Delavsko zbornico, kjer so odložili svojo težjo prtljago in se podali potem v svoje rojstne kraje, kjer so jih domači gotovo že težko pričakovali.

*

Z Mr. Sakserjem, ki se nahaja trenutno v Toplicah pri Straži, narediva skoro vsaki dan male izlete v ljubljansko okolico. Njegov Cadillac povzroča povsod veliko začudenje, ker nima tukaj menda nihče karo enakega tipa. Bila sva že parkrat na Bledu in tudi na Grosupljem na senčnatem vrtu gostilne Rus. Dobi se tam dober cviček, katerega servira ena ali druga brhkih hčera, ki so nama pripovedovale, da je Mr. Skulj njih mali stric. Povedal sem svojim prijateljem pri Ferlinču kje sem bil, naka je nekdo pričel pogovor od solate in jajc, katerega pogovora se pa jaz v svoji skromnosti nisem udeležil.

Bila sva tudi že v Domžalah in se ustavila v gostilni g. Vinko Habjana. Prisotni so bili Mr. Pavli, Mr. Škrabar, Mr. Grašek in seveda Mr. Kralj. Obujali smo lepe spomine na Ameriko. Habjanova mama in njena lahkopeta pomočnica sta nam postregli z vsemi dobrotami, kar jih je pri hiši. Prikazala se je za par minut tudi Mrs. Pauli, ki se ji vidi, da ji gorenjski zrak prav dobro dene. Pogovor je nanesel tudi na prijatelja Toneta (Plevelj), ki ni bil prisoten. Povedali so, da je hodil pridno v Groblje k šmarnicam in dobil tudi eno šmarnico. Včasih gre tudi nabirat žlahtno gobo mavrov in Rove. Hudomušni Kralj je tudi naredil opazko, da je hodil Tone v Ljubljano na velesojem prikavati. (Mislim, da je imela neka zvonarna svoje zvonove razstavljene). Posetili smo tudi župana g. Janežiča, ki nam je postregel z dobrim cvičkom. Vsi imenovani so mi naročili, naj izročim njih pozdrave vsem prijateljem in znancem potim Glas Naroda, kar naj bo s tem storjeno.

V Kranju, kjer sva bila neko nedeljo, sva se ustavila v gostilni pri Joštariju, kjer smo imeli v družbi prijazne družine Benedik in 90 let starega očanca g. Benedika, očeta Mr. Benedika, par prav prijetnih uric.

Ameriški Sokoli, katere vodi starosta Mr. Mladinec so bili v Ljubljani na kolodvoru prav svečano sprejeti in so se po polurnem odmoru odpeljali v Zagreb. Žalibog, sem prišel prepozno na kolodvor in nisem nobenega videl.

Kakor poročajo listi, prireditelj jim je tudi Beograd lep sprejem, pri katerem je govoril tajnik ameriškega poslanstva, beograjski podžupan in podstarosta Jugoslovanskega Sokola br. Gangl. Zahvalil se je br. Ivan Mladinec.

Pozdravi!

Joža.

Na parniku "Vulcania".

Peti dan na morju s parnikom "Vulcania" v Evropo zbrana večja skupina Slovencev, želimo poročati ter se obenem zahvaliti tvrdki Sakser State Bank za točno in ugodno postrežbo.

Prohibicije tučak ne poznamo. Morje je lepo in mirno, — edino neprimliko je do danes imel Mr. Hribar iz New Yorka, namreč mu je sapa pihnila v morje pravi domoljubni slammik, in ker se je mož malo preveč seznanil s parnikom, pa ni pogrešil, dokler ga ni sproga več ur potem opozorila.

Mr. Lenarčič in soproga se dobro počutita, in želita, da bi se vsaj en mesec še vozila.

Zdrav sem, tudi jaz in družina. Kaj več iz Evrope.

Frank Gaber.

SEZNAM ARANŽIRANJE KONČETOV.

30. avgusta: Girard, Ohio.

21. septembra: Cleveland, O., SND.

12. oktobra: Cleveland, O.-Newburg.

Naslov:

Svetozar R. Ramevec, 443 National Ave., Milwaukee, Wis.

Iz Jugoslavije.

Neve novčanice po 10 in.

V tiskarni beograjske Narodne banke so bile te dni izdelane prve novčanice po 10 Din (serija 2009) v obliki dosedanjih novčanic, ki pridejo v promet početkom prihodnjega meseca.

Stoletnica Kaptolske sole v Zagrebu.

Pod pokroviteljstvom mestnega župana se je v Zagrebu vršila proslava stoletnice obstoja tamkajšnje osnovne sole ne Kaptolu. Ta sola je bila prva, ki je v Zagrebu vodila hrvatski učni jezik. Kralju je bila s proslave poslana pozdravna brzojavka.

Nepredvidnost pri snajenju oken.

V Zagrebu se je pretekli dni zaradi nepredvidnosti pripetila huda nesreča. Sobarica Katica Duševan je pri svojem gospodarju v Erdedjevi ulici snajala okna. Kljub nevarnemu delu ni bila privezana. Nenadoma se je spodrsnila in padla s prvega nadstropja na cestni tlak. Zlomila si je pri tem desno nogo in nalomila tudi hrbtenico. Prepeljali so jo v bolnico.

Milijonska škoda v banjaški tobačni tovarni.

Kakor javljajo iz Banjaluke, se je v tamkajšnji tobačni tovarni pripetila v ogromni zalogi tobaka velika škoda, ki se ceni nad milijon dinarjev. Vzrok te škode še ni znan. Iz Beograda je prisleda posebna komisija, ki bo ugotovila vzroke poškodbe tobaka.

Strela ubila seljaka.

V okolici Križevcev je divjala huda nevihta. Ploha je zlasti v vinogradih napravila mnogo škode. Pri Vukovcu je strela ubila neko kravo. V okolici Križevcev je strela udarila v Pero Vasiljevića iz Dalmacije, ki je v spremstvu svojega starišnega sinčka vodil odmočenega medveda. Sinček in medvedu se ni zgodilo nič hudega, čeravno sta bila v neposredni bližini Pere Vasiljkovića, ki je na mestu obležal mrtev.

Drava naplavila Reichovo truplo.

V bližini Varaždina je Drava te dni naplavila mško truplo, o katerem se je ugotovilo, da je identično z Reichom, ki se je nedavno v Ormožu vrgel v Dravo.

Tragična smrt.

22. junija dopoldne je doletela tragična smrt 21-letnega slaščičarskega pomočnika v "Narodni kavarni" Marka Fosa. Za 4. popoldne je imel napovedan sestanek s svojim dekletom na Vukovački cesti, ko je nenadoma nastalo neurje, pred katerim se je zatekel z dežnikom ppd neki kostanj. V tem času pa je udarila strela v drevo in ubila mladeniča. Njegovo deklo, ki je kuharica v bližnji vili pri dr. Cuculiću, je izpovedala, da je imela za 4. popoldne dogovorjen z njim sestanek na istem mestu. Zaradi neurja je ostala doma in čakala, da bi pčnelal nallv, na kar je nameravala oditi na sestanek. Ako bi šla nekoliko prej od doma, bi bržkone tudi njo doletela ista usoda.

Na potu k birni smrtno ponesrečita.

22. junija zjutraj je 45-letna Anika Zelić iz Splita, hotela odvesti svojo hčerko k birni. Pri odhodu iz hiše se je na stopnicah nasmilila na trlo ograjo, ki se je zlomila, zaradi česar je padla 2 metra globoko ter obležala na mestu mrtva.

VODNIKOVA DRUŽBA

be izdala za prihodnje leto

ŠTIRI KRASNE IN ZANIMIVE

KNJIGE

med njimi knjige slovenskega in. Lupte o njegovih doživljajih v Slanu.

Članarino, ki stane —

\$1.—

sprejema do 15. JULIJA

KNJIGARNA

"GLAS NARODA"

215 West 18 Street

New York City

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik
od 8.30 dop. do 6.
popoldne.

Za večjo udobnost
svojih klientov, vsak
ponedeljek do 7. ure
zvečer.

Poslužujemo se vsi brez izjeme,
te stare in stanovine domače
banke.

PROBLEMI MALE ANTANTE

O razpravah dne 25. junija zunanjih ministrov na konferenci Male antante je bilo izdano naslednje uradno poročilo:

Prva seja konference Male antante se je vršila v sredo, 25. junija. Seja, ki je bila ob 13. prekinjena, se je popoldne ob 17. nadaljevala. Na obeh sejah se je vršila razprava o splošnem političnem položaju. Vsak izmed treh zunanjih ministrov je obrazložil stališče svoje države glede mednarodne politike in o vprašanjih, ki se tičejo dotične države še prav posebno. Po obširnem razpravljanju vseh glavnih problemov mednarodne politike so ugotovili ministri dr. Beneš, dr. Marinković in Mironescu, da je mednarodni politični položaj njihovih držav docela zadovoljiv in da je tesno sodelovanje vseh treh držav v Mali antanti vsaki izmed njih pridobilo pozicijo, ki odgovarja njihovemu političnem in gospodarskem položaju. Zunanji ministri Male antante so se zedinili na stališče, ki ga bo zavzela Mala antanta v mednarodnih političnih vprašanjih.

Seja 26. junija, je bila posvečena Briandovemu načrtu in italim vprašanjem, ki so na dnevnem redu te konference.

Najvažnejša točka prve razprave je bila v okviru splošnih razmotrivanj razprave o zunanje političnem stališču Male antante in vsake države posamezno, zlasti pa razprava o odnosajih Jugoslavije do Francije in Italije ter o odnosajih Rumunije do sovjetske Rusije. Zunanji minister Jugoslavije dr. Marinković je podal s svoje strani zelo pomirljivo poročilo in naglašal, da ne veruje v trenutno nevarnost in da ne vidi nobenega vzroka za kako vznemirjanje. Francosko-italijanske odnose presoja zelo optimistično in je izrazil mnenje da trenutna napetost ne bo imela nikakih resnejših posledic. Politika Male antante se mora zaradi tega gibati v tem pravcu.

Rumunski zunanji minister Mironescu je obširno obrazložil položaj na rumunski vzhodni meji in opozarjal tudi na sovjetsko oboroževanje. Podrobno je informiral svoja tovariša o razvoju vojaške zveze s Poljsko in o njenih posledicah. V razpravi o odnosajih do sovjetske Rusije je prišlo do zaključka, da si ohrani dosedanje načelo proste roke vsake posamezne članice Male antante.

Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je poročal o razorožitvenem problemu, pri čemur so vsi

trije zunanji ministri soglašali v tem, da je mogoča debata o tem problemu samo pod zaščito vseh svojih interesov in upoštevajoč vse možnosti nevarnosti.

O habsburškem vprašanju se večeraj ni podrobneje razpravljalo, pač pa je to vprašanje na dnevnem redu današnje konference. Glede Briandovega načrta bo Mala antanta zavzela enotno stališče, vendar pa bo vsaka država zase odgovorila na Briandovo spomenico.

Končno so vsi trije zunanji ministri v razpravi o splošnem političnem položaju Male antante soglasno ugotovili, da nastop rumunskega kralja Karola ni povzročil v Mali antanti in njeni politiki nikakih izprememb.

Vsi listi Bukarešta prinašajo izjave zunanjih ministrov Male antante. "Adeveru" komentira te vesti iz Strbskega Plesa in pravi, da vlada za to konferenco v Evropi največje zanimanje, ker mora priletni odločitve v več vprašanjih, kakor n. pr. glede Briandovega memoranda, glede stališča Male antante nasproti revizionističnim težnjam Madžarske in skupnega stališča države Male antante do monarhističnega vprašanja na Madžarskem v obce. List veli, da se da popolnoma sigurno povedati že naprej, kakšno stališče zavzamejo v tem vprašanju države Male antante. Briandov predlog bo sprejet z največjimi simpatijami; seveda pod pogojem, da se nič ne izpremeni na statusu quo mirovnih pogodb. Mala antanta bo energično proti povratku Habsburgovcev na madžarski prestol, ker bi to pomenilo kaljenje miru v Evropi. Čeprav je Madžarska v poslednjem času storila neke korake in ponudbe Rumuniji, a Italija je direktno in indirektno pomagala tem madžarskim stremljenjem, je Rumunška ostala v vsem zvesta Mali antanti, ker je v sodelovanju s temi državami dosegla rezultate, ki so vrlo važni za celotno življenje Rumunske.

"Lupta" prinaša uvodnik pod naslovom — Italija, Poljska in Mala antanta. — Grandiju se ni posrečil poset na Poljskem, kakor je Italija želela. To se vidi iz pisave vseh poljskih listov, ki poudarjajo, da je Poljska soglasna z Malo antanto glede madžarskih revizionističnih smotrov. To je tudi stališče uradne Poljske. "Lupta" pozdravlja to stališče, ker se je s tem Poljska faktično pridružila Mali antanti, kakor da bi bila vstopila vanjo.

VLOGE, KI JIH PREJMEMO DO

VKLJUČNO

12. JULIJA 1930.

BOMO OBRESTOVALI PO

4 1/2%

ZE OD 1. JULIJA NAPREJ

Denar naložen varno. Izplačila točna.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

NEW YORK, N. Y.

PONAREJEVALCI TISOČAKOV PRED SODIŠČEM

Lani 22. septembra je na sejmu pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah neki neznanec pri stojnici trgovke Webrove kupil dežnik za 80 Din in plačal s tisočaki. Med tem, ko je šla trgovka tisočak menjat, pa je možak brez dežnika izginil. Ugotovilo se je, da je tisočak bil falsifikat. Tri dni poprej se je na Hrvaškem blizu slovenske meje zgodilo, da je neki kočar od neznanca dobil 1000-dinarski bankovec kar tako, čes: "Revež si, za povračilo se bova že pobotala." Ko pa je kočar šel jurja menjat k trgovcu Gajzerju v Dobravi, se je izkazalo, da je falsifikat. Orožniki so ugotovili, da je bil neznanec Lorenec Šilak iz Rucmanec pri Sv. Tomažu, in obveščena je bila tamošnja orožniška postaja. Če dva tedna poprej, 10. septembra, pa je bil v Gornji Radgoni aretirani Martin Šumak iz Kapelskega vrha, ki so ga zasledovali zaradi tatvine in zaradi pobege iz prisilne delavnice v Stari Gradski. Pri njem so našli ponarejen tisočak. Dejal je, da ga je dobil od Alojzija Raušla iz Rucmanec, in sicer pri Fr. Slaui v Murščaku, kamor je prišel po begu iz kaznilnice. Tam so imeli — tako je pravil Šumak — Radoslav Starčič iz Litmerke, Raušl in Fr. Lajh pri Ani Štelcovi delavnici in aparat za pomnoževanje papirnatega denarja.

Tako se je pričelo na podlagi vseh teh dogodkov splošno zasledovanje falsifikatorjev, ki je že do konca 1. 1929 vodilo do aretacije vseh članov falsifikatorske družbe, broječe 22 oseb, izjemši Radoslava Starčiča, ki je pobegnil iz države, ter Alojzija Raušla. Slednji je bil aretiran šele januarja t. l. v Turškem vrhu pri Zavrču. Velike zasluge imata zlasti orožniški postaji v Vinici in Ormožu. Izsedeni so bili tudi vsi trije opalografci, eden pri trgovcu Faschingu v Mariboru, ki mu ga je prodal pobegli Starčič, drugi na svinjskem hlevu Kristine Kirbišev v Sp. Radvanju, tretji pa pri aretaciji Al. Raušla v Turškem vrhu pri Zavrču.

Preiskava, ki jo je vodilo državno pravništvio mariborskega okrožnega sodišča je ugotovila tri faze v razvoju akcije falsifikatorske družbe. Prva skupina so bili pobegli R. Starčič, Fr. Lajh in Laciogovec in Fr. Slaui iz Murščaka. Ti so kupili 6. julija 1929 pri A. R. Legatu v Mariboru opalograf za 950 Din in ga odnesli k Slaui v Murščak. Posledica Ana Štelc jim je dala na razpolago sobo in pa 1000-dinarski bankovec za vzorec. A že čez dva dni sta Starčič in Lajh izginila z aparatom in tisočakom v Moravce k posestniku Jožefu Postraku. Tam sta delala tri dni in se skregala. Starčič je z aparatom in napoli izdelanim bankovcem izginil neznan kam. Ugotovljeno je samo še, da je 30. avgusta prodal opalograf trgovcu Faschingu v Mariboru za 350 Din. Kje je spravil ponarejene bankovce v prometu, ni znano. Morda v Avstriji, kamor je po prodaji opalografa pobegnil.

Alojz Raušl iz Rucmanec, 24-letni zidar, je 2. aprila 1929 pričel iz mariborske kaznilnice, kjer je bil kot kaznjence zaposlen v litografiji. Ugotovljeno je, da je kmalu potem, ko se je vrnil domov, prišel k njemu Starčič in ga prosil, naj ga pouči v litografiji, čes, da ima opalograf in bi lahko delal bankovce. Tudi je dokazano, da sta 17. julija 1929 kupila zanj pri A. R. Legatu v Mariboru opalograf Franc Slana in Martin Šumak. Zanesli so ga k Mariji Krambergerjevi v Ločkem vrhu, ki je tudi dala denar; vendar je tej kmalu postalo vroče in je zahtevala, da gredo drugam. Odsli so k njenemu svaku Filipu Kurniku v Črncvi. Pa tudi ta se je zbal posledice in zanesel so aparat k Mariji Močnikovi v Tratenskem vrhu, kjer so delali do konca avgusta leta 1929. Tam pa sta se Raušl in Slana skregala. Raušl je pobral aparat in izginil. Decembra je že bil — to je preiskava ugotovila — pri Jurgečevih v Turškem vrhu pri Zavrču. Tam so ga 19. junija letos aretirali. V sredi, kjer je stanoval, so našli opalograf in 148 jurjev, od katerih je bil samo 1 popolnoma izdelan. Obenem sta bili aretirani Terezija Jurgečeva in Marija Pucova, delavka iz Rošpoha. Slednja je spala pri njem v isti sobi. Ugotovljeno je, da sta ti dve skušali dne 2. januarja t. l. pri trgovcu Verniku zamenjati ponarejeni tisočak, ko pa je trgovec spoznal falsifikat, sta kakor kačra izginili z

neznanimi možimi, ki ju je čakal zunaj na sanch.

Ko sta na ta način koncem avgusta izginila z aparati Starčič in Raušl, je ostala družba bila sama in brez aparata. Zato sta Franc Lajh in Franc Slana že 6. septembra pri Baragi v Ljubljani kupila nov opalograf za 1600 Din in ga zanesla na dom Franca Slane. Denar je dal posestnik premogovnika v Brsnici, Anton Lajh. Poskusi pa se niso obnesli. Hoteli so torej aparat zamenjati. Da bi ne bilo sumljivo, je napisal naročilo pismo Lajh sam s svojo štampiljko. Dobili so nov aparat. Franc Slana ter Franc in Anton Lajh so delali na njem jurje najprej v Murščaku, nato v Dobravi pri Zavrču in končno v premogovniku Antona Lajha. Očividno pa so jim postala tla vroča in poiskali so si 30. septembra novo stanovanje pri Kristini Kirbiševi v Sp. Radvanju. Odesli so 1. oktobra aparat v to novo stanovanje in tam kakih 14 dni "delali". Ko so jih orožniki izsledili, so našli v svinjskem hlevu v nahrbtniku opalograf in vse potrebščine ter 81 napoli izdelanih jurjev. Eden izmed obtožencev pravi, da so jih izdelali tam okrog 240.

Tako so prišli sedaj pred sodnike naslednji obtoženci: 34-letni zidar Alojz Raušl iz Rucmanec, brata Anton in Franc Lajh in Lasigovec iz Kapelskega vrha, ki so v času od 6. julija 1929 do 19. januarja 1930 v Ljutomerem, ptujskem in mariborskem srezu ponarejali tisoč dinarske bankovce: Anton Lah iz Ločnice, Ana Štelc iz Murščaka, Marija Kramberger iz Ločnega vrha, Josip Postrak iz Moravce, Filip Kurmik iz Črncve, Franc Karnekar iz Dobrave, Franc Černjavič iz Murščaka, Marija Močnik iz Tratenskega vrha, Marija Roškar iz Podgorca, Kristina Kirbiš iz Sp. Radvanja ter Franc in Marija Jurgec s Turškega vrha, ki so pomagali s tem, da so dali na razpolago denar, opalograf, stanovanje, da so prenašali aparate itd.: naposled Lovrenc Šilak in Jakob Raušl iz Rucmanec, Ivan Matjašič iz Brinovskega, Marija Puc iz Rošpoha in Terezija Jurgec s Turškega vrha, ki so ponarejene jurje spravili v promet. Vsi so obtoženi zločina ponarejanja.

Razpravo vodi višji sodni svetnik dr. Lešnik in okr. sodnik dr. Kolšek. Obtožbo zastopa državni pravdnik dr. Hojnik, obtožence pa — prišli so k razpravi vsi razen Terezije Jurgec — 17 odvetnikov, od teh 13 ex off. Na mizi pred senatom leže kot korpora delicti vsi trije opalografci ter falsifikati in ostali materiali. Današnji dan je po čitanju obtožnice izpolnilo zasliševanje obtožencev.

Razprava je trajala do 18. in ni prinesla nobenih novih momentov. Ob 18. so pričeli govoriti državni pravdniki, ki je zahteval obsojdo po obtožnici, in govori zagovornikov. Ob 20. je bila sodba razglašena. Obsojeni so: kot glavni krivci po členi 234 k. z. zaradi hudodelstva ponarejanja:

Alojz Raušl na 3 leta ječe in 10.000 Din globe; 3 leta pridržana po prestani kazni in na izgubo častnih državljskih pravic;

Anton Lah na področju leto ječe, 5400 Din globe in dve leti izgube častnih državljskih pravic;

Franc Slana na 2 in pol leta ječe, 5400 Din globe in 5 let izgube častnih državljskih pravic;

Martin Šumak na 2 leti ječe, 5400 Din globe, 3 leta pridržanja po prestani kazni in tri leta izgube častnih državljskih pravic;

Dalje so obsojeni zaradi zločinstva sodelovanja:

Ana Štelc, Jože Postrak in Jakob Raušl, vsak na 5 mesecev strogega zapor, pogojno na dve leti;

Marija Kramberger na 3 mesece zapor, pogojno na eno leto, Franc Kramberger na 3 mesece strogega zapor, pogojno na 2 leti Franc Černjavič in Tereza Jurgec, vsak na 1 mesec strogega zapor, pogojno na eno leto, Marija Močnik na 8 mesecev strogega zapor, pogojno na 2 leti, Marija Roškar na 4 mesece strogega zapor, pogojno na 2 leti, Lovrenc Šilak na 7 mesecev strogega zapor, ki pa ga je prestopil z preiskovalnim zaporom, Ivan Matjašič na 4 mesece strogega z-

Zakaj vsa ta kopanja?

KADARKOLI opazite naša orodja kjer podkopavajo cesto ali kopljejo jarek, naše ljudij, ki vrše delo, kjer se žice napenjajo, transformatorji spuščajo, delo, ki Vam je morda povzročilo neprijetnosti—tam opazite tudi—

dokaze, da naša velikanska občina narašča dokaze, da se našo službo bolj in bolj uporabljajo po domovih

dokaze za izboljšane pripomočke električnih sil v industriji

dokaze naše vere v občino, kateri služimo

Zato, da bo električna postrežba taka kot jo imate pravico pričakovati danes, ali deset let od danes—varna, primerna, ki ne bo odpovedala — proučuje ta organizacija obširen gradbeni načrt.

Posebna znamenitost tega načrta je vreditev "mrežastega" sistema za dovajanje električnega toka. Pri tem sistemu, ki vsebuje vse najnovejše električne umetnosti znane izume, se bo polagalo vse žice varno pod zemljo. Ker se dovaja tok vsaki

stranki o d najmanj dveh strani, je prekinjenje službe takorekoč nemogoče. Kadar je ta sistem v kakem okraju enkrat vpeljan, je treba le zelo redkokedaj cesto zopet razkopati.

Druga važna prednost tega sistema je opustitev vseh žic v zraku in drogov, kar napravi prijaznejši vtis pri pogledu na ceste ter poviša vrednost sosednjih zemljišč.

Dovršenje tega dela zahteva, da se zapre dele gotovih ulic. Radi priznamo, da povzroča to neprijetnosti.

Vsekakor bi Vas pa radi prepričali, da vrenemo vse kar je v naši moči, da pospešimo dovršitev dela—in v zvezi s tem — bomo potrošili letos samo \$50,000,000 in zaposlili posebno silo 10,000 mož.

Vsled tega upamo, da bode te z nami vred izjavili, da bodo koristili tega načrta več kot odtelate vse začasne neprijetnosti.

The New York Edison System

Edison

President

The New York Edison Company Brooklyn Edison Company, Inc.

The United Electric Light and Power Company

New York and Queens Electric Light and Power Company

The Yonkers Electric Light and Power Company

KRIZA V NEMČIJI

Nemški finančni minister dr. Moldenhauer je podal ostavko, ker ni mogel izvesti svojega finančnega načrta, s katerim je hotel spraviti državni proračun v ravnovesje. Ker je postalo z njegovo ostavko stališče cele vlade omanjano, so ga njegovi kolegi prosili, naj ostavko umakne. Vendar pa dr. Moldenhauer vztraja pri svoji demisiiji.

Neposredni povod za krizo, ki je že del časa latentna, je dal Moldenhauerjev finančni predlog, da krije primanjkljaj v proračunu za podporo brezposelnih z dodatnim 4% davkom na plače uradnikov, ako presegajo 8000 mark letno. Proti predlogu niso bili samo socialni demokrati in nacionalisti iz principijelne opozicije proti vladi, ampak se je proti njemu tudi v vladnih strankah samih pojavil zelo močan odpor. Očitno so načrta, da je nepravilčen, ker obremenjuje samo en družinski sloj in ne vsega vsgega prebivalstva. Demokrati so bili skoro vsi proti, v centru so bili duhoviti tudi zelo razburjeni in v ljudski stranki sami, katere zastopnik v vladi je bil dr. Moldenhauer, so ga ostro napadli.

V tej motni situaciji se je vlada solidarizirala z ministrom Moldenhauerjem, ki je svojim kolegom v kabinetu izrecno pojasnil položaj in dokazal, da je njegov predlog edini, ki lahko reši vprašanje fonda brezposelnih. Vlada se je postavila na stališče, da ne bi mogel voditi druge finančne politike kdorkoli bi bil finančni minister. Tako se je iz ostavke finančnega ministra izmislila težka vladna kriza, ki je ne bo mogoče enostavno rešiti z izmenjavo finančnega ministra.

pora, pogojno na dve leti in Marija Puc na 2 meseca strogega zapor, pogojno na dve leti.

Razen tega so vsi obsojeni še na denarno globo po 900 do 1800 Din. Oproščeni so, ker se njihova krivda ni dognala: Filip Kurmik, Marija Jurgec, Franc Jurgec in Kristina Kirbiš.

Kriza, ki se je sedaj tako ostro pojavila, traja pravzaprav že od onega dne, ko je državni kancelar Bruening sestavil svojo vlado koncem marca pod patronatom samega predsednika Hindenburga. Bil je tedaj čas, ko so Nemci reševali svoje največje zunanje-politične probleme, vprašanje reparacij in vprašanje evakuacije Porenja. Meščanske stranke so računale, da je po več ali manj zadovoljivi rešitvi teh problemov prišla ugodna prilika, ko se lahko rešijo neprijetnega nadzorstva socialnih demokratov v vladi. Nastopil je Bruening in kar naenkrat sestavil vlado brez socialističnega nadzorstva, zato pa je pripeljal v ministrstvo "nerne elemente" nacionalne stranke. Toda kljub temu, da se je novemu kancelarju posrečilo razcepiti to močno desničarsko stranko, je bila njegova večina v Reichstagu vedno tako nezmatna, da ni mogel vladati z o no trdo roko, ki bi bila potrebna.

In še to podpora zmernih nacionalcev se mu je posrečilo dobiti in ohraniti samo z grožnjo, da bo drugače razpuščen parlament; tega pa se boje vse desničarske orjentirane stranke, ker skoro ni dvoma, da bi pri novih volitvah v sedanjih razmerah največ pridobile levičarske stranke.

V taki parlamentarni situaciji se vlada ni mogla dosledno naslanjati na parlamentarno večino in je zato tudi ponovno izjavljala, da se ne bo vezati na stranke. Kabinet je res sestavljen iz mož, ki so strokovnjaki v svojih resorih in ki odklanjajo za svoje delovanje odgovornost strank, katerim pripadajo. To je dovedlo tudi do redkega pojava v parlamentarnem režimu, da je finančni minister Moldenhauer ves čas finančne debate o fondu za brezposelne imel svojo lastno stranko proti sebi.

Jasno je, da se taka nestalna situacija ne more držati in da lahko vsak najmanjši incident povzroča padec vlade. Rešitvi pa, ki vodi iz tega položaja, sta samo dve in še ti zelo nevarni in neuporabni.

ljani. Prvič bi državni predsednik lahko posegel po čl. 48. ustave, ki mu daje pravico, da zakon proglasi tudi brez privolitve parlamenta, drugi izhod pa je v razpustu parlamenta. Obe rešitvi sta zelo problematični.

Člen 48. nemške ustave daje sicer predsedniku pravico začasnega suspendiranja ustave, vendar pa po soglasnem mnenju pravnikov le takrat, kadar sta ogrožena mir in red v državi; to pa v sedanji situaciji gotovo nista. Nove volitve na drugi strani bi, kakor že omenjeno, skoraj gotovo prinesle poraz ravnosti strank, na katere se sedanja vlada opira.

Situacija v Nemčiji je torej prav zelo zamotana. Olja v ogenj je pripeljal naposled še ameriški kontrolor nad izvajanjem Dawesovega načrta v Nemčiji, Parker Gilbert. Po uveljavljenju Youngovega načrta je njegova funkcija reparacijskega agenta končana in Parker Gilbert zato zapušča Nemčijo. Pred svojim definitivnim odhodom je izdal zaključno poročilo o svojem poslovanju in svojih opazovanjih. V tem poročilu izredno ostro kritizira nemško finančno politiko, čes, da je nerealna in da razmetava vlada državni denar brez potrebe. Zato svetuje nemški vladi, naj uravnovesi proračun z racionalizacijo izdatkov, ne pa vedno s novimi posojili in novimi davki, kakor je delala to vedno doslej. Da taka sodba ne bo olajšala situacije in dela sedanji vladi, je pač jasno.

Ako zgubljate težo ali moč

Zguba teže ali moči, slab apetit, nerodnost prebave, občutna ali mehurna driska, zguba spanca, občutna živčna moč, pokvarjeni organi, padanje zdravja in moči—tš in enako zdravju škodljivo stanje se hitro umakne pred Nuga-Tone, ker to izliti slatim sbranih strupov, ki povzročajo hude bolečine, ter lahkim prijaznim stimuliranjem je pomagano vsem organom in bodele ponovno čili in vesel svojega življenja.

Nuga-Tone je pomagal milijone ljudem, ki so šli preko le s polovljenim vžitkom svojega življenja. Bil so slabotni, utrujeni in izčrpani. Nuga-Tone je izboljšal njih zdravje, jim dal večjo moč in voljo. Pustite, da se iskate tudi v vašem slučaju.

Vi lahko dobite Nuga-Tone v vsaki lekarni. Ako vas lekarnar tega nimaa, recite, naj letega naroči za vas od njega, vega prekupčevalca.

—Adv.

PRI BEIGIJSKIH PREMOGARJIH

Od Charleroi, središča belgijske rudarske industrije, v Mons, ki je središče premogarstva, je sedemintrideset kilometrov. Sedemintrideset kilometrov ni dosti in človek bi domneval, da ne bo videl na vseh teh sedemintridesetih kilometrih nič drugega kot tvornice in rove. Temu pa ni tako. Mični pašniki, tihi kanali in prijazni kraji, ki prav nič ne kažejo, da leže med dvema velikima industrijskima krajema, pozdravljajo potnika, ki zapazi šele v bližini Monsa par kupov žlindre.

Mesto samo ne izgleda prav nič po rudarstvu. Vsaj ne, če ga primerjamo s Charleroi, ki je kljub svojemu zgodovinskemu imenu, pravo mesto kopacev zlata, dočim je Mons ohranil svoj srednjeveški značaj. Krčg Monsa leži na bolj revni industrijski okraj Evrope, takozvani Boribage. Nizke hišne kolone, ostri kupi žlindre, rudarski stolpi, premogarski vlaki, okorni težaki, ki korakajo po ulicah, s hlebcom kruha in posodo za kavo preko ramen, pripovedujejo, da se nahajamo v premogarski deželi.

Tako je kot v ruhrskem okraju, a vendar zopet vse drugače. Blizje prvotnemu štadiju industrije, čeprav je Borinage najstarejši premogarski okraj Evrope.

Živiljski način domačinov je v zadnjem času zelo nezadovoljivo. Stanovanja delavcev se nahajajo ponavadi v enonadstropnih hišah. Z netlakovane ceste stopi človek direktno v prostor, ki je obenem kuhinja ter tudi soba za bivanje. Od tam vodijo stopnice navzgor, kjer stojte postelje direktno pod navpičnimi stenami. Nikake nočne mizice in nikakih omak za obleko. Obleke vise na stenah ali pa na stoli. Petrdeljska svetilka stoji na tleh. Tukaj je prostor, kjer si premogari nabirajo moči za težak poklic.

Ker je pogosto zaposlena tudi žena, je pogosto na ti hiše, katerim je videti, da si je ženska nekoč prizadevala spraviti gospodinjstvo v red, da pa je že davno opustila skrbeti za najbolj potrebno.

Čas novih šiftoev se bliža. Premogari čepa apatično pred rovi ter čakajo trenutka, ko bodo morali zopet pričeti. Drugi, kojih čas ni še prišel postopajo naokrog v cokolih, kajti le maloštevilni imajo prave čevlje, hodijo preko cest ali pa stoji na vogalih ulic. Majhne kavarnice, ki obstajajo pogosto le iz prejšnjega stanovanja, pudijo premogarjem pičlo pijačo. Le malokdo pa sledi mikavnostim. Prodaja žganja v čašah je prepovedana in sadni soki ter zelo redko pivo ne more dražiti grla premogarjev, ki si žele le pravega "popraskaca".

Celo v nedeljah niso te majhne kavarnice posebno dobro obiskane. Kadar igra orkestrion, si poišče delavec druge zabave, kot sedeti v zakajeni krmi. Poleg številnih gostiln je najti stolpe, silene odrezani piramidi, kjer streljajo z lokom na lesene globe. Dostikrat je videti delavce, ki se pečajo tudi z tem športom.

Ali pa je videti delavce, ki sede pred svojimi hišami ter igrajo karte. Ker so stanovanja zelo ozka ter opremljena s majhnimi okni, sede delavci v prostem času s svojimi ženami ter otroci na spodnjih stopnicah ali pa na tleh. Le redkokedaj si kdo prinese ven tudi stol.

V nedeljo sem tudi obiskal pokopališče, ki leži tik poleg prostora za nogometno igro.

Zenske, v črnih oblekah so čepale na grobovih svojih mož. Otroci pa so zrl brežutno na svoje matere. Ob zidu se nahajajo grobovi ljudi, ki so postali žrtve kake premogarske nesreče.

Proti meni je prišel star mož. — Moj tovariš mi ga je predstavil in mi pripovedoval, da pride ta mož vsako nedeljo semkaj, da obišče grob svojega sina.

— Njegovoga sina? — sem vprašal jaz. — Ta nesreča se je pripetila leta 1903.

— Pravi no je, sinko moj. Bil je star trinaest let, ko se je zgodila nesreča.

— Trinaest let?

Moral mi je najprej pojasniti, kako se je zgodilo to.

— Takrat so vzeli v rov s seboj dedke, stare po dvajset let. In tudi moj je prišel v rov, komaj eno leto pozneje. Takrat sem tudi postal socialista. Ko je prišla vojna, so dosegli, da smejo otroci iti v rov šele s štirinajstimi leti.

Stopil sem bližje k steni, kjer so visele slike. Ena teh je predstav-

ljala dečka-komunikanta. Njegove smehljajoče oči niso nič izdajale, da bo spadal tudi med žrtve.

Nato smo zapustili pokopališče. Starcu sem stisnil roko. Sonce je sijalo in rovi v okolici so bili povsem mirni. Vse je počivalo. Sedeli smo še dolgo skupaj ter izmenjavali spomine na ljudi in čase. Govorili smo tudi o stvareh, ki se tičejo vseh proletarcev vsega sveta.

DR. BENEŠ O MALI ANTANTI IN MADŽARSKI

"Pesti Naplo" objavlja razgovor s češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem, ki je dejal med drugim: — Odnosaji med Madžarsko in Češkoslovaško, oziroma med Madžarsko in Malo antanto so se brezdvomno izboljšali. Zbližanje med Madžarsko in Malo antanto je zaželeno. Ni potrebno, je dejal dr. Beneš, da si takoj pademo okoli vratu, potrebno pa je, da se najde pošten modus vivendi. Innano nešteto skupnih točk, na katerih moremo iskati in najti zblizanje. Sem proti reviziji mirovnih pogodb neglede na druga stališča že zaradi tega, ker, kakor zveni to paradokso, ne bi prinesla rešitve. O vprašanju madžarskega kralja in habsburški restavraciji je dejal dr. Beneš: Nam je popolnoma vseeno, katero državno obliko si bo izvolila Madžarska. To se nas ne tiče. Poskus habsburške restavracije pa bi bil ravno tako v treh dneh likvidiran, kakor je bil poskus nesrečnega cesarja Karola. Priznati pa moram, da sploh ne verujem na možnost takega poskusa.

RESNIČNA DOGODBICA

V prijazni vasi Škocjan na Dolenjskem je župnikoval svojčasno že davno umrl župnik Peter. Imel je kot sodelovalca kaplana gospod Janeza. Med župniščem in kaplanijo je bila ozka pot, ki so jo nekateri farani včasih iz potrebe, včasih pa tudi iz zlobnosti ponesnažili. Ker niso vsa svarila raz prižneno nič pomagala, stala sta župnik in kaplan več noči na preži in sicer župnik s puško, kaplan pa z bezgovo pištolo, ki jo je nabasal z volovsko krvjo. Posrečilo se jima je res zasadiči takega zlobnega, ki je ravno potegnil hlače dol. Fajmošter je vstrelil v zrak, v istem hipu pa kaplan pogodil zlobnega iz krvjo nabasane bezgove pištole v zadnjico. Možičelj je poskočil in se prijel za omenjeni del telesa. Ko je zagledal roko vso okrvavljeno, je zakričal: "Jezus Kristusi, gospod Janez so me ustrelili!"

Zgodbica se je raznesla po celi vasi in od tistega časa ni nihče več skušal ponesnažiti ozko pot med župnijo in kaplanijo.

ZAMENJAVA IMEN DVEH BLAZNEŽEV

Zanimiva zamenjava oseb je bila te dni odkrita v blaznici v Benetkah. Leta 1920. je v Gradežu nedanoma zblaznel ribič Giovanni Fachinetti. Blazneža so najprej prepeljali v deželno umobolnico v Trst, kasneje pa v blaznico San Daniele, kjer je baje 1. 1924. umrl. Občinski urad v Gradežu je te dni prejel pismo iz beneške umobolnice, ki je sporočila, da so 1. 1927 tja prepeljali nekega blazneža ne z imenom Francesco Saver, marveč Giovanni Fachinetti. Navedel je podrobnosti o domačih rodbinskih razmerah, ki so popolnoma točne. Ždi se in vse kaže, da je Francesco Saver v blaznici San Daniele umrl, da pa so ga pokopali pod imenom Giovanni Fachinetti, tega pa so pod imenom Saver prepeljali v blaznico v Benetke.

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

IGRE
RAZNE POVESTI IN ROMANI

MOLITVENIKI:

Marija Varhinja:
v platno vezano 1.00
v fino platno vezano 1.50
v usnje vezano 1.65
v fino usnje vezano 1.70

Rajski glasovi:
v platno vezano 1.10
v fino platno vezano 1.10
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Škrikl za dušo:
v platno vezano 80
v fino platno vezano 1.20
v usnje vezano 1.65
v fino usnje vezano 1.60

Sveta Ura (z debelim črkam):
v platno vezano 90
v fino platno vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.60

Nehesa Naš Dom:
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.80

Kvikiu sva mala:
v platno vezano 80
v celod vezano 1.30
v fino usnje vezano 1.60

Hrvatski molitveniki:

Uteha starosti, fina vez. 1.00
najfinjša vez. 1.60

Slava Bogu s mir ljudem, fina vez. 1.50
na finjši vez. 1.60
Zvonček nebeski, v platno 80
fina vez. 1.00
Viemac, najfinjša vez. 1.60

Angleški molitveniki:

(za mladino)

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano 90
v belo kost vezano 1.10

Key of Heaven:
v usnje vezano 70
v najfinjši usnje vezano 1.20

(Za odrasle)

Key of Heaven:
v fino usnje vezano 1.60

Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski 25
Angleško slovensko berilo 2.00
(Dr. Kern)

Angleško-slov. in slov. angl. slovar 90
Amerika in Amerikanci (Trunk) 50
Angleška alfabeta ali nauk kako se 10
na streči k sv. maši 10
Boj nalezljivim boleznim 75
Cerkniško jezero 1.20

Domači živinozdravnik, trd. vez. 1.60
Domači živinozdravnik, broš. 1.25
Domači zdravnik po knalpu:
trd. vez. 1.50
broširano 1.25

Domači vrt 1.30
Govodreča 1.50
Gospodinjstvo 1.20
Hitri računar 75
Jugoslavija, Melik I. zvezek 1.50
2. zvezek, 1-2 snopci 1.80

Kletarstvo (Skalič) 2.00
Kratka slovenska gramatika 30
Knjiga o lepem vedenju:
trd. vezano 1.00
Kratka zgodovina Slovencev, Hrva-
tov in Srbov 30

Kako se postane državljani Z. D. 25
Kako se postane ameriški državljani 15
Knjiga o dostojnem vedenju 50
Kat. katekizem 60
Katerizem 50
Katerizem 50

Materija in energija 1.25
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka 75
Mladeničev, II. zv. 50
Mladeničev, II. zv. 50
(oba zvezka skupaj 90)

Mikarstvo 1.00
Nemško-angliški tolmač 1.40
Najboljša slov. kuharica, 608 str.
lepo vez. (Kallisek) 5.00
Navetli za hišo in dom, trd. vez. 1.00

Nemščina brez očiščenja:
1. del 30
2. del 30

Nemško slovenski slovar 2.25

Največji spisevnik ljubavni in
drugih pisem 75
Slovenski nemški slovar 50
Ojakev belen 50
Ohranilo knjigovodstvo 2.50
Perpetinarnost, trd. vez. 1.50
Perpetinarnost, broš. 1.50
Prva čitanka, vez. 75
Prva pomoč, Dr. M. Ruz 1.00
Pravila na oltar 65
Priročnik perila po životni
meri s vzorci 1.00
Puhlično motanje na alkoholni pod-
lagi 35
Praktični računar 25
Prave in revnečine (Pitamic) 90
Predhodniki in sledilci utemeljeni re-
šeni delalci 1.50
Ridja, osnovni pojmi in Rešila teh.
ridja, vezano 2.00
broširano 1.75

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Anna Karenina (Tolstoj) 5.50
zanimivi roman (2 zvezka)

Amerika, povsed dobro, doma
najbolje 65
Agitator (Kernik) broš. 80
Andrej Hofer 50
Beneška vedevalka 35
Belgrajski biser 35
Beli mesec 40
Bela noč, mali junak 40
Balkanska Turška vojna 80
Balkanska vojna, s slikami 25
Boj in zmaga, povest 60
Bijagaja Velikoga vojvode 60
Boy, roman 65
Burska vojna 40
Bosnijski drevnik 40
Bošnja pot na Bledu 26

Canar:
Grešnik Leonard, broš. 70
Mimo življenja 80
Mimo mesto 75
Romantične duše 60

Cvetke 25
Cesar Jofel II. 34
Cvetina Borogradska 50
Čarovnica 35
Čebelica 25
Črte iz življenja na kmetih 35
Drobiz, in kuzpe povesti
spisal Milčinski 60
Darovana, zgodovinska povest 50
Dekle Eliza 35
Dalmatinske povesti 35
Dolga roka 50
Do obrida in Bitolja 70
Doli z orožjem 50
Don Kihot iz La Manhe 40
Dve sliki. — Njiva, Starša — 40

Devica Orleanska 50
Duševni boj 50
Dedek je pravil: Marinka in štra-
teljki 40
Elizabetha 35
Fabiola ali cerkev v Katakombah
Fran Baron Treak 45
Filozofska zgodba 40
Fra Diavolo 50
Gozdovnik (2 zvezka) 1.20
Gospodarica sveta 35
Godevski katekizem 35
Gostilne v stari Ljubljani 90
Grška Mytologia 1.00
Gusarji 75
Hadži Murat (Tolstoj) 75
Hektorjev meč 75
Hudi fast, Blage duše, veseloga
Helena (Kmetova) 40
Hude Brezno (II. zv.) 40

Humorke, Grotoke in Satire,
vezano 90
broširano 60
Iz dežele potresov 75
Izlet g. Brončka 1.50
Izbrani spisi dr. H. Dolence 60
Iz tajnosti prirode 50
Iz modernega sveta, trd. vez. 1.60
Izrazke broširano 75
Izrazke 75
Jagunje 30
Janko in Metka (za otroke) 30
Jernaš Zmagovet, Med glasovi 50
Jutri (Strug) trd. vez. 30
broš. 40

Jurčičevi spisi:
Popolna izdaja vseh 10 zvezkov,
lepo vezanih 1.00
Socedov sin, broš. 40
6 zvezek: Dr. Zober — Tugomer
broširano 75

Juan Misericja (Povesti iz španskega
življenja) 60
Kako sem se jaz likal
(Alešovec) I. zvezek 40
Kako sem se jaz likal
(Alešovec) II. zvezek 40
Kako sem se jaz likal
(Alešovec) III. zvezek 40
Korajška brata, povest iz mlajo-
nov v Koceli 30
Evrpa svetla, nova volja 30
Slovenska kuharica, nova volja 30
Slovenska kuharica, nova volja 30
Slovenska kuharica, nova volja 30

Knjiga o lepem vedenju:
trd. vezano 1.00
Kratka zgodovina Slovencev, Hrva-
tov in Srbov 30

Kako se postane državljani Z. D. 25
Kako se postane ameriški državljani 15
Knjiga o dostojnem vedenju 50
Kat. katekizem 60
Katerizem 50
Katerizem 50

Materija in energija 1.25
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka 75
Mladeničev, II. zv. 50
Mladeničev, II. zv. 50
(oba zvezka skupaj 90)

Mikarstvo 1.00
Nemško-angliški tolmač 1.40
Najboljša slov. kuharica, 608 str.
lepo vez. (Kallisek) 5.00
Navetli za hišo in dom, trd. vez. 1.00

Nemščina brez očiščenja:
1. del 30
2. del 30

Nemško slovenski slovar 2.25

Največji spisevnik ljubavni in
drugih pisem 75
Slovenski nemški slovar 50
Ojakev belen 50
Ohranilo knjigovodstvo 2.50
Perpetinarnost, trd. vez. 1.50
Perpetinarnost, broš. 1.50
Prva čitanka, vez. 75
Prva pomoč, Dr. M. Ruz 1.00
Pravila na oltar 65
Priročnik perila po životni
meri s vzorci 1.00
Puhlično motanje na alkoholni pod-
lagi 35
Praktični računar 25
Prave in revnečine (Pitamic) 90
Predhodniki in sledilci utemeljeni re-
šeni delalci 1.50
Ridja, osnovni pojmi in Rešila teh.
ridja, vezano 2.00
broširano 1.75

Anna Karenina (Tolstoj) 5.50
zanimivi roman (2 zvezka)

Amerika, povsed dobro, doma
najbolje 65
Agitator (Kernik) broš. 80
Andrej Hofer 50
Beneška vedevalka 35
Belgrajski biser 35
Beli mesec 40
Bela noč, mali junak 40
Balkanska Turška vojna 80
Balkanska vojna, s slikami 25
Boj in zmaga, povest 60
Bijagaja Velikoga vojvode 60
Boy, roman 65
Burska vojna 40
Bosnijski drevnik 40
Bošnja pot na Bledu 26

Canar:
Grešnik Leonard, broš. 70
Mimo življenja 80
Mimo mesto 75
Romantične duše 60

Cvetke 25
Cesar Jofel II. 34
Cvetina Borogradska 50
Čarovnica 35
Čebelica 25
Črte iz življenja na kmetih 35
Drobiz, in kuzpe povesti
spisal Milčinski 60
Darovana, zgodovinska povest 50
Dekle Eliza 35
Dalmatinske povesti 35
Dolga roka 50
Do obrida in Bitolja 70
Doli z orožjem 50
Don Kihot iz La Manhe 40
Dve sliki. — Njiva, Starša — 40

Devica Orleanska 50
Duševni boj 50
Dedek je pravil: Marinka in štra-
teljki 40
Elizabetha 35
Fabiola ali cerkev v Katakombah
Fran Baron Treak 45
Filozofska zgodba 40
Fra Diavolo 50
Gozdovnik (2 zvezka) 1.20
Gospodarica sveta 35
Godevski katekizem 35
Gostilne v stari Ljubljani 90
Grška Mytologia 1.00
Gusarji 75
Hadži Murat (Tolstoj) 75
Hektorjev meč 75
Hudi fast, Blage duše, veseloga
Helena (Kmetova) 40
Hude Brezno (II. zv.) 40

Humorke, Grotoke in Satire,
vezano 90
broširano 60
Iz dežele potresov 75
Izlet g. Brončka 1.50
Izbrani spisi dr. H. Dolence 60
Iz tajnosti prirode 50
Iz modernega sveta, trd. vez. 1.60
Izrazke broširano 75
Izrazke 75
Jagunje 30
Janko in Metka (za otroke) 30
Jernaš Zmagovet, Med glasovi 50
Jutri (Strug) trd. vez. 30
broš. 40

Jurčičevi spisi:
Popolna izdaja vseh 10 zvezkov,
lepo vezanih 1.00
Socedov sin, broš. 40
6 zvezek: Dr. Zober — Tugomer
broširano 75

Juan Misericja (Povesti iz španskega
življenja) 60
Kako sem se jaz likal
(Alešovec) I. zvezek 40
Kako sem se jaz likal
(Alešovec) II. zvezek 40
Kako sem se jaz likal
(Alešovec) III. zvezek 40
Korajška brata, povest iz mlajo-
nov v Koceli 30
Evrpa svetla, nova volja 30
Slovenska kuharica, nova volja 30
Slovenska kuharica, nova volja 30
Slovenska kuharica, nova volja 30

Knjiga o lepem vedenju:
trd. vezano 1.00
Kratka zgodovina Slovencev, Hrva-
tov in Srbov 30

Kako se postane državljani Z. D. 25
Kako se postane ameriški državljani 15
Knjiga o dostojnem vedenju 50
Kat. katekizem 60
Katerizem 50
Katerizem 50

Materija in energija 1.25
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka 75
Mladeničev, II. zv. 50
Mladeničev, II. zv. 50
(oba zvezka skupaj 90)

Mikarstvo 1.00
Nemško-angliški tolmač 1.40
Najboljša slov. kuharica, 608 str.
lepo vez. (Kallisek) 5.00
Navetli za hišo in dom, trd. vez. 1.00

Nemščina brez očiščenja:
1. del 30
2. del 30

Nemško slovenski slovar 2.25

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Anna Karenina (Tolstoj) 5.50
zanimivi roman (2 zvezka)

Amerika, povsed dobro, doma
najbolje 65
Agitator (Kernik) broš. 80
Andrej Hofer 50
Beneška vedevalka 35
Belgrajski biser 35
Beli mesec 40
Bela noč, mali junak 40
Balkanska Turška vojna 80
Balkanska vojna, s slikami 25
Boj in zmaga, povest 60
Bijagaja Velikoga vojvode 60
Boy, roman 65
Burska vojna 40
Bosnijski drevnik 40
Bošnja pot na Bledu 26

Canar:
Grešnik Leonard, broš. 70
Mimo življenja 80
Mimo mesto 75
Romantične duše 60

Cvetke 25
Cesar Jofel II. 34
Cvetina Borogradska 50
Čarovnica 35
Čebelica 25
Črte iz življenja na kmetih 35
Drobiz, in kuzpe povesti
spisal Milčinski 60
Darovana, zgodovinska povest 50
Dekle Eliza 35
Dalmatinske povesti 35
Dolga roka 50
Do obrida in Bitolja 70
Doli z orožjem 50
Don Kihot iz La Manhe 40
Dve sliki. — Njiva, Starša — 40

Devica Orleanska 50
Duševni boj 50
Dedek je pravil: Marinka in štra-
teljki 40
Elizabetha 35
Fabiola ali cerkev v Katakombah
Fran Baron Treak 45
Filozofska zgodba 40
Fra Diavolo 50
Gozdovnik (2 zvezka) 1.20
Gospodarica sveta 35
Godevski katekizem 35
Gostilne v stari Ljubljani 90
Grška Mytologia 1.00
Gusarji 75
Hadži Murat (Tolstoj) 75
Hektorjev meč 75
Hudi fast, Blage duše, veseloga
Helena (Kmetova) 40
Hude Brezno (II. zv.) 40

Humorke, Grotoke in Satire,
vezano 90
broširano 60
Iz dežele potresov 75
Izlet g. Brončka 1.50
Izbrani spisi dr. H. Dolence 60
Iz tajnosti prirode 50
Iz modernega sveta, trd. vez. 1.60
Izrazke broširano 75
Izrazke 75
Jagunje 30
Janko in Metka (za otroke) 30
Jernaš Zmagovet, Med glasovi 50
Jutri (Strug) trd. vez. 30
broš. 40

Jurčičevi spisi:
Popolna izdaja vseh 10 zvezkov,
lepo vezanih 1.00
Socedov sin, broš. 40
6 zvezek: Dr. Zober — Tugomer
broširano 75

Juan Misericja (Povesti iz španskega
življenja) 60
Kako sem se jaz likal
(Alešovec) I. zvezek 40
Kako sem se jaz likal
(Alešovec) II. zvezek 40
Kako sem se jaz likal
(Alešovec) III. zvezek 40
Korajška brata, povest iz mlajo-
nov v Koceli 30
Evrpa svetla, nova volja 30
Slovenska kuharica, nova volja 30
Slovenska kuharica, nova volja 30
Slovenska kuharica, nova volja 30

Knjiga o lepem vedenju:
trd. vezano 1.00
Kratka zgodovina Slovencev, Hrva-
tov in Srbov 30

Kako se postane državljani Z. D. 25
Kako se postane ameriški državljani 15
Knjiga o dostojnem vedenju 50
Kat. katekizem 60
Katerizem 50
Katerizem 50

Materija in energija 1.25
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka 75
Mladeničev, II. zv. 50
Mladeničev, II. zv. 50
(oba zvezka skupaj 90)

Mikarstvo 1.00
Nemško-angliški tolmač 1.40
Najboljša slov. kuharica, 608 str.
lepo vez. (Kallisek) 5.00
Navetli za hišo in dom, trd. vez. 1.00

Nemščina brez očiščenja:
1. del 30
2. del 30

Nemško slovenski slovar 2.25

Največji spisevnik ljubavni in
drugih pisem 75
Slovenski nemški slovar 50
Ojakev belen 50
Ohranilo knjigovodstvo 2.50
Perpetinarnost, trd. vez. 1.50
Perpetinarnost, broš. 1.50
Prva čitanka, vez. 75
Prva pomoč, Dr. M. Ruz 1.00
Pravila na oltar 65
Priročnik perila po životni
meri s vzorci 1.00
Puhlično motanje na alkoholni pod-
lagi 35
Praktični računar 25
Prave in revnečine (Pitamic) 90
Predhodniki in sledilci utemeljeni re-
šeni delalci 1.50
Ridja, osnovni pojmi in Rešila teh.
ridja, vezano 2.00
broširano 1.75

Anna Karenina (Tolstoj) 5.50
zanimivi roman (2 zvezka)

Amerika, povsed dobro, doma
najbolje 65
Agitator (Kernik) broš. 80
Andrej Hofer 50
Beneška vedevalka 35
Belgrajski biser 35
Beli mesec 40
Bela noč, mali junak 40
Balkanska Turška vojna 80
Balkanska vojna, s slikami 25
Boj in zmaga, povest 60
Bijagaja Velikoga vojvode 60
Boy, roman 65
Burska vojna 40
Bosnijski drevnik 40
Bošnja pot na Bledu 26

Canar:
Grešnik Leonard, broš. 70
Mimo življenja 80
Mimo mesto 75
Romantične duše 60

Cvetke 25
Cesar Jofel II. 34
Cvetina Borogradska 50
Čarovnica 35
Čebelica 25
Črte iz življenja na kmetih 35
Drobiz, in kuzpe povesti
spisal Milčinski 60
Darovana, zgodovinska povest 50
Dekle Eliza 35
Dalmatinske povesti 35
Dolga roka 50
Do obrida in Bitolja 70
Doli z orožjem 50
Don Kihot iz La Manhe 40
Dve sliki. — Njiva, Starša — 40

Devica Orleanska 50
Duševni boj 50
Dedek je pravil: Marinka in štra-
teljki 40
Elizabetha 35
Fabiola ali cerkev v Katakombah
Fran Baron Treak 45
Filozofska zgodba 40
Fra Diavolo 50
Gozdovnik (2 zvezka) 1.20
Gospodarica sveta 35
Godevski katekizem 35
Gostilne v stari Ljubljani 90
Grška Mytologia 1.00
Gusarji 75
Hadži Murat (Tolstoj) 75
Hektorjev meč 75
Hudi fast, Blage duše, veseloga
Helena (Kmetova) 40
Hude Brezno (II. zv.) 40

Humorke, Grotoke in Satire,
vezano 90
broširano 60
Iz dežele potresov 75
Izlet g. Brončka 1.50
Izbrani spisi dr. H. Dolence 60
Iz tajnosti prirode 50
Iz modernega sveta, trd. vez. 1.60
Izrazke broširano 75
Izrazke 75
Jagunje 30
Janko in Metka (za otroke) 30
Jernaš Zmagovet, Med glasovi 50
Jutri (Strug) trd. vez. 30
broš. 40

Jurčičevi spisi:
Popolna izdaja vseh 10 zvezkov,
lepo vezanih 1.00
Socedov sin, broš. 40
6 zvezek: Dr. Zober — Tugomer
broširano 75

Juan Misericja (Povesti iz španskega
življenja) 60
Kako sem se jaz likal
(Alešovec) I. zvezek 40
Kako sem se jaz likal
(Alešovec) II. zvezek 40
Kako sem se jaz likal
(Alešovec) III. zvezek 40
Korajška brata, povest iz mlajo-
nov v Koceli 30
Evrpa svetla, nova volja 30
Slovenska kuharica, nova volja 30
Slovenska kuharica, nova volja 30
Slovenska kuharica, nova volja 30

Knjiga o lepem vedenju:
trd. vezano 1.00
Kratka zgodovina Slovencev, Hrva-
tov in Srbov 30

Kako se postane državljani Z. D. 25
Kako se postane ameriški državljani 15
Knjiga o dostojnem vedenju 50
Kat. katekizem 60
Katerizem 50
Katerizem 50

Materija in energija 1.25
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka 75
Mladeničev, II. zv. 50
Mladeničev, II. zv. 50
(oba zvezka skupaj 90)

Mikarstvo 1.00
Nemško-angliški tolmač 1.40
Najboljša slov. kuharica, 608 str.
lepo vez. (Kallisek) 5.00
Navetli za hišo in dom, trd. vez. 1.00

Nemščina brez očiščenja:
1. del 30
2. del 30

Nemško slovenski slovar 2.25

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Anna Karenina (Tolstoj) 5.50
zanimivi roman (2 zvezka)

Amerika, povsed dobro, doma
najbolje 65
Agitator (Kernik) broš. 80
Andrej Hofer 50
Beneška vedevalka 35
Belgrajski biser 35
Beli mesec 40
Bela noč, mali junak 40
Balkanska Turška vojna 80
Balkanska vojna, s slikami 25
Boj in zmaga, povest 60
Bijagaja Velikoga vojvode 60
Boy, roman 65
Burska vojna 40
Bosnijski drevnik 40
Bošnja pot na Bledu 26

Canar:
Grešnik Leonard, broš. 70
Mimo življenja 80
Mimo mesto 75
Romantične duše 60

Cvetke 25
Cesar Jofel II. 34
Cvetina Borogradska 50

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GASTON GUILLOT:

ČUDODELNE PILULE

— To je pa že od sile. Da, že teden dni je minilo, odkar monsieur Morbidal, star sramec, ne more spati. Zdi se, da spanec ne more najti običajne poti do njega. Prišlo je tako nenadoma!

Zatekel se je k znamenitim specijalistom, klinikom, psihiatrom, nevrologom in homeopatom. Ker to ni pomagalo, se je vrnil na lekarnarstvo in zeliščarje. Jemal je brom in makov ekstrakt v tako velikih dozah, da bi zaprle oči prebivalcem celega okraja. Toda Morbidalu to ni prav nič pomagalo.

Večer za večerom se je ponavljal pri njem brezuspešni boj s spancem. Morbidal je zagnil vsak večer okna, zamašil s sonjari vrzel med vrati in oboji, ustavil kuhinjsko uro, "zadusil" svoj buditnik in razmišljal, kako bi zadušil najmanjši ropot. Potem je zlezal v posteljo in zatisnil oči.

Toda gorje. Spanca ni bilo od nikoder.

Ko se je že pogrezal v brezčutje, je nenadoma plnil pokonci. Sosed na nad njim je baš drgnila parket. Okna so se začela tresiti, kajti v tistem hipu je privozil mimo hiše avtomobila. Stokanje bolnika, kričanje otrok, aste lajanje, mišjavkanje mačke, udarci ure v zvoniku, žvižganje vetra v dimniku, škripanje železne postelje, njegovo lastno dihanje — vse to je zadoščalo, da nesrečnega prežene iz postelje in razklati tako, da je kar pihal od jure.

Kaj početi?... Prižgal je luč in začel čitati roman, zelo dolgočasno, uspavalno zgodbo. Toda njegova krepka volja in hrepenenje po spanju sta bila brez moči.

Nastalo je oblačno jutro in prišlo običajno peščenasto vrvenje ulice. A Morbidal je brezupno vzdihoval po postnem počitku.

Prijatelji so bili zelo v skrbeh, da ima tako upadla lica in otočne oči. Zdravniki so trdili, da gre samo za zunanje vplive. Naj se monsieur Morbidal iznebi zunanjih vplivov, pa bo rešen. Da, toda... kdo bi mogel odkriti lek proti takim vplivom? Ah, bogme, kraljevsko bi nagradil dotičnega učenjaka in doletel bi ga za univerzalnega dediča.

Nekega dne, ko je pregledoval novine, je od presenečenja kar poskočil. Tri vrstice so ga zbodele v oči:

Radikalna sredstvo za spanec!
Pilule Sepulcra!!!

Sledil je naslov izdelovalca. Morbidal se je brž napotil v mesto, da poišče svojega odrešenika.

— Dajte mi pilule Sepulcra, gospod. Rotim vas...

Dali so jih počno skatlico.

— To so pilule iz posebnega voska, — mu je dolal čudodelni prodajalec. — V vsako uho si potisnete eno. Vosek se polagoma stopi in zamaši uho tako, da ne boste ničesar slišali. Lahko bi uštrleli deset korakov od vas s topom, pa se ne boste ganili... da, kakor bi ležali v grobu. Pilule Sepulcra, gospod, so...

Monsieur Morbidal je vedel dovolj. Poskakujče od veselja se je vrnil domov. Komaj je čakal, da preizkusi čudodelno sredstvo.

Čim se je zvrnilo, je legel s pilulo v vsakem ušesu in čakal. Toda prevelika sreča ga je bila tako prevzela, da čudodelno sredstvo ni takoj učinkovalo. Končno je pa le podlegel utrujenosti in kakor zažidan v grobni tišini je Morbidal začutil, da mu leze na oči opojni spanec.

Ker je prebedel več noči zapored, je moral zdaj vse to nadomestiti. In nadomestil je temeljito, kajti spal je nepretrgoma 36, reci in piš šestindeset ur.

Ko se je zbudil, je rabil dolgo, da se je zavedel, kje je in kaj se je zgodilo. Kako? Kaj je res spal? Počutil se je tako dobro, kakor v mladenških letih. Bil je kakor prerojen, radost in hvaležnost sta kar prekipevala v njem.

Pretegnil se je, zazdelal in znova zatisnil oči, ker se kar ni mogel ločiti od postelje, v kateri je okušal tako blagodejne sadove pilul Sepulcra.

Morbidal je potegnil iz ušes blagodejne pilule in prižgal luč. Gorje! Njegove presenečene oči so zagledale grozen prizor. Pohištvo prevrnjeno, omare izpraznjene, vsi predmeti odprti. Kupi perila in papirja so se valjali po tleh. Oljnatih silke, ki so bile njegov ponos, smetnine, ki jih je bil izsledil pri trgovcih s starinami, vse je bilo brez sledu izginilo.

Okraden!... Da, Morbidal je spal tako trdno, da niti tatov ni slišal, čeprav so vse razmetali.

Seveda je takoj tekel na policijo.

Tam so mirno zapisali njegovo zgodbo in ga poslali domov. Naslednjega dne je dobil Morbidal obisk. Posebni ga je sam izumitelj čudodelnih pilul.

— Gospod, — mu je dejal ta očarjivi mož, — zvedel sem, da so vas okradli. Čital sem o vicu v novinah. Toda vprašam vas, zakaj na policiji in v izjavah novinarjem niste omenili mojih čudodelnih pilul? Hm, zakaj neki ne? Pomislite, ob kakšno imenitno reklamo ste me pripravili!

!?!
— No torej, je dejal končno z drhtečim, otožnim glasom, — hočete, da vam povem vse po pravici...? Naj bo. Vi ste čisto navaden nehvaležnik! Se priporočam.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove.

Uprava lista.

ZA PRAVO POLETNO UDOBNOŠT

Winnipeg, Man. — Sedaj uporabljamo novo steklenico, pa sem že spoznal, da

TRINERJEVO GRENKO VINO
Je čudovito tonika za zlobole spni dobo, in zapirnice je odlična in tuma, da se mod glasovito hitro izgubi. A. Brenner.
Ako želite viti polne mesece in se ne boste zlobole nerodnosti, slabosti apetita, zapirnice in drugih nerodnosti, vzemite Trinerjevo grenko vino, redno v malih količinah. V vseh lekarnah. (Adv.)

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je počen o potnih listih, prijavi in raznih drugih stvareh. Vsled naše dolgotrajne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočila vedno le prvotne brzo-parnike.

Tudi nedržavljeni zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in isti se ne pošilja več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovalnim v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred namenjenim odpotovaljem in oni, ki potujejo preko New Yorka je najbolje, da v prošnji označijo naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljeniške postave, ki je stopila v veljavo s prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljenecov letno, a kvota vizej se izdaja samo onim priselcem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stariški ameriških državljanov, moške ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1922. leta poročili; žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni da prve polovice kvote. Druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavne pripadniki v to državo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in znano

SAKSER STATE BANK
33 CORTLANDT STREET
NEW YORK

PRVA SLIKA NOTRANJOSTI MURSKEGA HAREMA

Prvikrat v zgodovini se je posrečilo španskemu fotografu dobiti dovoljenje vstopa v harem in slikati stanovke. Krasotice na sliki so žene silno bogatega murskega velikaša.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

IZVOLITEV NOVEGA KONGRESA V NOVEMBRU.

Ali bodo državljani Združenih držav odobrili politično stranko, ki ima sedaj večino v narodni zakonodajni? Kakšno je stališče javnosti napram pogodbi za omejitve oboroževanja, novemu tarifu, predlogom za spremembo prohibicijskih zakonov in drugim narodnim vprašanjem?

Prihodnje volitve za kongres, ki se bodo vršile dne 4. novembra, bodo spazmerno odgovorile na ta vprašanja. Prvič po predsedniških volitvah leta 1928 bodo voliti imeli priliko izraziti svoje mnenje o vseh narodnih vprašanjih potom izvolitve novega kongresa ali — bolj pravilno rečeno — velikega dela novega kongresa.

Kongres Združenih držav obseva iz dveh zbornic: poslanske zbornice (House of Representatives) in senata. Vsi člani poslanske zbornice so izvoljeni za dobo dveh let. Senatci pa so izvoljeni za šest let, ali njihov šestletni mandat je tako urejen, da tretjina mandatov poteka vsaki dve leti. Posebna značilnost ameriških volitev je ta, da se izvoli nova poslanska zbornica, dočim je stara še vedno v veljavi. Volitve so v novembru ali stari mandati potekajo se le v marcu prihodnjega leta. V evropskih deželah se navadno parlament razpusti, predno se razpiše nove volitve. Ako stari član kongresa je poražen za ponovno izvolitev, on se vedno ostaja član kongresa do prihodnjega 4. marca, ko se sniže novi kongres.

House of Representatives ima 435 članov in senat 96. V prvi zbornici je prebivalstvo zastopano približno po svojem številu in zato velike in obilne države imajo več "representativov" (zastopnikov). Na pr. država New York ima 43 zastopnikov, Pennsylvania 36, Illinois 25, na drugi strani Florida jih ima 6, Idaho 2 in Arizona le 1. Število poslancev se odredi vsaki 10 let po ljudskem štetju. Približno prihaja po en poslanec na vsakih

220.000 ljudi, ali vsaka država ima vsaj po enega poslanca.

V senatu pa je vsaka država enako zastopana, kajti ima po dva senatorja brez ozira na svojo velikost in prebivalstvo.

Politično je House of Representatives sestavljen sedaj takole: 260 republikancev, 174 demokratov, 1 Farmer-Labor.

V senatu je 54 republikancev, 39 demokratov in 1 Farmer-Labor. Plača vsakega člana obeh zbornic znaša \$10.000 na leto. Pravico imajo tudi do polnih stroškov (mileage) in dobivajo gotove zneske za pisarniške pomočnike, papir in druge manjše stroške.

Sedaj dve večji stranki sta znani pod imenom Demokrati in Republikanci, približno od leta 1855. Od tedaj smo imeli 37 kongresionalnih volitev. Republikanci so imeli večino v senatu 23-krat in 25-krat v poslanski zbornici. Demokrati so prevladovali v senatu 3-krat in v poslanski zbornici 12-krat. Po neki volitvi je bila moč obeh strank enaka. Imeli smo šestkrat republikanski kongres v obeh zbornicah in trikrat demokratiški kongres.

Kongres Združenih držav je samostojna panoga vlade, katere oblast je določena po konstituciji. Ta oblast vsebuje napoved vojne, obdavčenje, posojila na kredit Združenih držav, uravnavanje trgovine z drugimi državami in izmed posebnih držav Unije, kovanje denarja, naturalizacijski in imigracijski zakoni itd. Vsi davčni zakoni morajo izvirati iz poslanske zbornice. Na drugi strani ima le senat pravico voditi obravnavo proti obdolženim visokim uradnikom federalne vlade (viševši predsednika). Senat ima odobriti mednarodne pogodbe sklenjene od predsednika z inozemskimi vladami, kakor tudi vsa predsedniškova imenovanja članov kabineta, poslancev, sodnikov Vrhovnega sodišča in mnogih drugih visokih uradnikov.

VEČJE PRISTOJBINE ZA PATENT.

Tekom minulega meseca je patentni urad odobril nič manj kot 7889 patentov, kar je rekord, ki ni bil še dosežen. Tekom tretjega tedna v juniju se je izdalo štirikrat več patentov, kot je normalno v enem tednu.

Ta izredni povišek ni pripisati nenavadno iznajdljivosti, marveč novemu zakonu, ki je stopil v veljavo 1. junija in ki je povišal vladno pristojbino od \$40 na \$50. Iznajditelji so brž vposlali svojo patentno pristojbino pred koncem maja, da si priskledijo \$10. Približno treba štirih tednov, predno se izda patent po vplačanih pristojbinah. Zato naval je že prešel, kar se tiče izdavanja patentov.

Sedaj treba plačevati \$25 za časa, ko se vloži prošnja za patent. Ostalih \$25 se vplača, ko je bil patent dovoljen. Večja pristojbina bo pokrivala večje stroške za prepotrebno črnoje v patentnem uradu, tako da se bo z večjim številom uradnikov delo vrnilo v hitrejšem tempu. Treba je pomisliti, da sedaj vi-

si rešite 119.000 patentov.

Približno se vsako leto vloga 90 tisoč prošenj za patente in dovoljuje se polovica toliko patentov. Zato bo večja pristojbina povečala dohodek za čez pol milijona dolarjev na leto.

Nova najdišča rud in mineralov v Rusiji.

V Čusovaji v osrednjem Uralu so našli velika ležišča niklja. Cenijo jih na 4 milijone ton. V Bilbejatu v Baku so odkrili nove vrelce petroleja, ki so dali v dveh dneh 20.000 ton nafte.

BREZPLAČNI POUK.

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se žela naučiti angleški in hočejo postati državljani Združenih držav. Oglašite se za pojasnila v ljudski šoli št. 127 East 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12. ure št. 308, ali pa v ponedeljek in sredo od 2. do 5. ure št. 412.

NOVA VRSTA KORUZE

Odkar so potegnili Gregorja Mendelova in njegove zakone o dednosti in nezasušenosti pozabljenja, se je v zadnjih dvajsetih letih vedelo o dednosti silno razmahnila ter je odkrila celo vrsto dednostno pogojnih lastnosti v rastlinstvu. Te lastnosti so nastale umetno ali pa same po sebi (mutacije). Njih število raste od leta do leta.

Niso pa to lastnosti, ki so zanimive, le s stališča dednostne znanosti, temveč imamo tudi lepo število takih lastnosti, ki so tudi za praktično kmetijstvo nad vse važne, ali vsaj to obetajo biti. Pred dvema letoma so slovenski listi pisali o novi sorti pšenice oplojene z ržo. Snov je bil sad dolgoletnega, mučnega dela profesorja slov. univerze dr. Franca Jesenka, čigar ime je baš zaradi teh važnih odkritij prodirlo v ves svet, ki pazno zasleduje, kdaj bo ta za kmetijstvo tako važna sorta godna za gojitve na veliko. Zdaj pa je objavil profesor zavoda za rastlinogojstvo na zagrebški univerzi, rojak dr. Lojze Tavčar, svoja odkritja, ki jih je dobil pri križanju koruze.

Vsak pač pozna nekač cvetic in ve, da so v njihovih cvetih pesti s plodnico in brazdo in prašniki. Le ti razmnoževalni organi so navadno v enem samem cvetu skupaj ter pravimo takemu cvetu, ki ima oba spola, obojaki cvet. Pri koruzi je pa to drugače. Kdor pozna koruzo, ve, da stoji spodaj na deblu storži ali stoki, iz katerih visijo laski. Ti laski so pesti in pravimo temu cvetu pestični cvet. Na vrhu stebra pa je nekaka metlika, ki ima prašnike, kar prav lahko vidimo, kadar koruza cvete in se ob vetru kar kadi od cvetnega prahu po njivah. Zakaj je narava tu odstavila prašni del cveta tako daleč od pestičnega dela? Vrjetno zato, da skrbi z otežkojeno samooploditvijo za oploditve rastline po prahu tujih rastlin, da se ohrani rod zdrav in krepak. Saj vsi vemo, da vodi ploditev v ožjem sorodstvu k propadanju rodu.

Raziskovalec rastlinskega življenja pa mora marsikdaj delati proti sličnim sicer smotrenim ukrepom narave in storiti takorekoč silo rastlini, da jo spravi s tem v tako zagato, da mu izda svojo skrivnost. Tako je tudi Tavčar več let umetno oplojeval večjo množico koruznih rastlin z lastnim cvetnim prahom in jih medseboj križal. Leta 1927 pa je nenadoma opazil med temi križanci v drugem rodu čudno rastlino. Koruza ima vedno tako razvrščene liste na stebelu, da sledi listu na eni strani prihodnji list na drugem kolenu na drugi strani. Pri tej novi rastlini pa so listi sočleni in so naslednjim parom na križ razvršeni (dekusirani), kar dolej se niso opazili na nobeni rastlini iz oddelka enokaličnic, kamor spada koruza. Tavčar je primerjal to novo rastlino z normalnimi rastlinami in je videl, da ima prav toliko kolene, kakor vsaka druga povprečna koruza, namreč 13. Povprečno število listov na normalni koruzi znaša tudi 13, na dekusirani novi sorti pa jih je skoraj polovico več, namreč 24. Pa bi si mislil kdo, so pač listi manjši, ker jih je več. A Tavčar je zmeril površino listov in dognal, da meri skupna povprečna listna površina normalnih koruznih rastlin 36.280 kvadratnih cm, pri dekusiranih rastlinah pa celih 70.859 kvadratnih cm in je torej do malega za celih 100 odstotkov večja od normalne. Ker sadi moke, dočim prevzema Kuernten na sebe vse seksualne zločine, ki so bili izvršeni v Duesseldorfu v zadnjih letih in se cel kup zločinov samo, da jih policija omeni.

Nezadovoljstvo angleškega delavstva

Kakor poročajo iz Londona, vlada v delavski stranki veliko nezadovoljstvo in razočaranje s politiko delavske vlade. Sedanje naraščanje brezposelnosti in vedno večja gospodarska kriza je povzročila v delavskih vrstah velik preobrat v mišljenju, kakor ga še ni bilo v politični zgodovini delavske stranke. Zaupniki delavske stranke, ki krožijo po severnih industrijskih središčih, poročajo, da ni možno držati shodov v Newcastleu, Leedsu, Bradfordu, Sheffieldu in drugod, ker je delavstvo do skrajnosti razburjeno. Oficijski krogi delavske stranke priznavajo, da je položaj v teh krajih tak, da ni izključeno, da bo izgubila delavska stranka v teh krajih velik del svojih mandatov. Posebno veliko nezadovoljstvo vlada z MacDonaldovo politiko, ki grozi, da razbije delavsko stranko in za daljšo bodočnost iztrga delavske organizacije MacDonaldovega vodstva. Kakor poročajo, se nagiba MacDonald vedno bolj mnenju, da je treba čim prej razčistiti položaj in najti izhod, ki bi rešil situacijo.

POLICIJA ŠE NI PREPRIČANA, DA JE KUERTEN DUESSELDORFSKI MORILEC

Iz Duesseldorfa poročajo, da ima kriminalna policija zelo veliko pomislekov, ali je Kuerten res iskani duesseldorfski morilec. Kljub najverjetnejšemu preiskovanju se ni posrečilo zbrati proti Kuertenu nepobitnih dokazov, s katerimi bi lahko podprli njegovo priznanja. Zaradi tega obstaja zelo upravičen sum, da se Kuerten samo iz nekake boleštnega nagona izdaja za iskanega morilca, ali pa se dela norec iz policije.

Duesseldorfska policija je že takoj v prvem komunikatu po Kuertenu aretaciji izjavila, da je kljub Kuertenu priznanju dvomljivo, da bi bil res on storilec vseh zločinov, ki se pripisujejo duesseldorfskemu morilcu. Temu odgovarjajo tudi prejšnje domnevne kriminalisti, zlasti berlinskega strokovnjaka Gennata, da je samo del duesseldorfskih zločinov izvršila lista oseba, dočim prevzema Kuerten na sebe vse seksualne zločine, ki so bili izvršeni v Duesseldorfu v zadnjih letih in se cel kup zločinov samo, da jih policija omeni.

Kuertenu se je le poлагoma posrečilo prepričati policijo o resnici svojih navedb posebno, ko je z neverjetno sigurnostjo slikal vse podrobnosti posameznih zločinov, ki jih je policija morala smatrati za resnične. Vendar so že v začetku pri preiskovanju Kuertenovih priznanj ugotovili, da ne odgovarjajo resnici. Za Kuertenoovo krivdo vse, kakor govori dejstvo, da ga je ena izmed njegovih žrtvi, ki jo je večkrat ranil, takoj spoznala, vendar je mogoče, da se je dekle v splošni duesseldorfski psihozi zmotilo. Zaradi tega bo potrebno, da vse službe Kuertena še enkrat preiščejo najboljše namski strokovnjaki, posebno tisti, ki dosedaj še niso so-dejavali pri preiskavi. Tudi psihopati se bodo morali še intenzivno baviti s Kuertenom.

Posebno važnosti je mimo čisto znanstvenih izsledkov ogromen praktičen pomen Tavčarjevega odkritja. V svetu uporablja zeleno koruznico v največji meri za krmo govedi in se je nje uporaba posebno po uvedbi ensilaze (kisanja sveže krme po posebnih stolihi in betoniranih jamah) silno dvignila. Kaj pomeni pri proizvodnji krme podvojeno listje, bo pač vsakomur jasno.

Mlademu učenjaku čestitamo na že doseženem uspehu in mu želimo, da bi se mu kmalu posrečilo tudi drugi del poskusa: podvojiti donos žlahtnih koruznih sort in tako obogatiti pridelek koruze.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

POGREŠANI DOKUMENT

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

37

(Nadaljevanje.)

Postala je rdeča kot mak, a ga pogledala z blestecimi očmi.

— Vi veste, gospod Herfurt, vi veste da se mi ne bo zdela nikakoli budočnost lepa, v kateri se ne bosta sestala najina pota.

Gert je vzdihnil globoko.

— Bog mi pomaga, da vam bom lahko ustvaril srečno budočnost! Več ne morem reči. Dokler ne bo krog mene vse jasno in svetlo, se nečem vezati. Toliko pa vam lahko rečem:

— Jaz vas ljubim neskončno in moje življenje bo imelo zame vrednost šele tedaj, ko ga boste hoteli deliti z menoj. Zdravstvujte, Alenka in Bog z vami!

Njene oči so se orosile.

— Zdravstvujte in vrnite se zdravi in dobri. Vse ostalo pa bo dovolilo drago nebo!

Konečno se je iztrgal. Tako strašno rad bi jo vzel v svoji roki ter jo srečno poljubil, a odrekal se je tej sreči.

Najprej mora skrbeti zato, da ji nudi brezskrbno življenje. Za vsak slučaj pa hoče govoriti v Angliji s svojim glavnim založnikom, da napravi svoje načrte glede budočnosti, če bi dejanski izgubil dedščino.

Z drago sliko Alenke v svojem srcu, se je odpeljal nazaj v mesto. Naslednjega jutra je objavil naslednji oglas:

Pet tisoč nagrade!

Izgubljena je bila listnica iz črnega, telečjega usnja. Pošteni najditelj bo dobil zgoraj omenjeno nagrado! Listnico je treba oddati v vili Berndt, Gruenwald, Berlin.

Ko je bil oglas oddan, je šel Gert k doktorju Jungmanu ter mu sporočil, kaj se je dogodilo včeraj, in kakšen oglas je stavil v list.

Netar ga je pozorno poslušal in ko je Gert končal, je rekel zelo živahno:

— Tak! lopovi! Veseli me le, da so vam šli v past. Sedaj veste vsaj, da ni bila vaša listnica uničena. Kje in kako eksistira, je seveda za enkrat še uganka. Mogoče bo imel vaš oglas uspeh. To upanje je seveda slabotno in svetlobo bi vam, da ne izgubite nikakega časa. Odpotujte čim prej mogoče v Longvillage ter skušajte ugotoviti, če žive še kakšne poročne priče vaših staršev. Na kakšen način jih boste morali ugotoviti. Ali veste njih imena?

— Žalibog — ne!

— Hm! Longvillage je vendar le majhna vas, kjer se spomni dolgo črnilo sveži. In če bi morali delati od hiše do hiše, bi morda vendar našli kakšno rido.

Tudi drugače skušajte izvedeti vse, kar bi bilo koristno za vas. V štirinajstih dnevih ste lahko zopet tukaj. Toliko časa lahko počiva za deva glede dedščine, kajti oblasti delajo sedaj zelo počasi. Na vsak način pa bomo dvignili ugovor, kakorhitro bi katerikoli Berndt nastopil kot dedič ter se skušal polastiti premoženja. Kljub temu pa imam še več drugih prilik, — kot naprimer pismo vašega očeta, vašo sličnost s stestatorjem, predvsem pa dejstvo, da so vam skušali ukrasti listnico. Ne obupajte, temveč odpotujte takoj v Anglijo! Medtem pa bom pripravil vse in če ne bomo našli dotedaj listnice z vašim dokumentom, potem nastopimo takoj. Prav posebna častna naloga je zame, zastopati vašo zadevo!

Gert se je zahvalil ter se poslovil. Imel je poskrbeti še marsikaj ter odšel nato v hotel, da pripravi vse potrebno za potovanje.

V vilo Berndt se ni mogel peljati še enkrat, kajti to bi vzelo preveč časa. Vseled tega je napisal par vrst Alenki, predno je odpotoval takoj naslednjega jutra. Imela naj je vsaj sporočilo od nje.

Dvajseto poglavje.

Kurt in Lena sta preživela dan po njih razkrinkanju skrajno slabe volje. Nista šla ven, temveč čepela molče nasproti ter štrlela predse.

Zelo zgodaj sta šla spat enega dneva in služkinja se je naravnost čudila solidnemu življenju svoje gospođe. Nekaj je še vedno dvomila, da nista mogla dobiti velike dedščine, kajti svoje plače ni dobila še in mlada gospodinja je od večera naprej zelo stiskala.

Naslednjega jutra sta si sedela oba nasproti pri zajtrku.

Služkinja je bila danes zjutraj zopet nekoliko manj prijazna. Bila je skrajno čemerna ter neprestano drsala s svojimi copati, česar pa ni mogla slišati Lena.

Ničesar pa si ni drznila reči, kajti služkinja bi ji prav gotovo odgovorila naslednje:

— Kje pa naj si kupim čevlje, če ne dobim niti plače?

Nekaj časa pozneje je prinesla služkinja noter jutranji list, katerega je seveda še prej prebrala v kuhinji. Predno ni bila gotova s tem, ni dobila gospođa nikdar lista.

— Najprej jaz, nato pa drugi, — se je glasila njena deviza!

Lena je prišla list, dočim je Kurt bulil predse. Nekaj časa je listala brez posebnega zanimanja. Naenkrat pa se je stresla ter pogledala natančno na neko mesto. Blesteč ogenj je šinil iz njenih oči.

— Kurt!

— Kaj pa je?

— Pogled tukaj, — ta oglas!

Potislila mu je list ter skizila pri tem postrani, da vidi utis, katerega bo napravil nanj oglas.

Kurt je prečital oglas, katerega je dal Gert v list ter pogledal svojo sestro.

— No, — kaj je z njim?

— Najmanj pet tisoč mark si vrge na cesto, katere bi sedaj lahko zaslužila, — se je rogala.

Potislila je nazaj svojo čašo.

— Miruj vendar enkrat!

Lena pa si je podprla glavo z roko.

— Kako strašno omejen si, Kurt! Ali ne razumeš? On je našel listnico prav tako malo, kot midva. Stalo pa ga bo vendar pet tisoč mark, da dobi nazaj ničvedno listnico? Le raditega ker je spomnil na očeta? Tega vendar ne vrjameš. Prav gotovo tiči poročni list v tej listnici!

— No, da, — midva ga vendar nimava!

Potrkala se je po glavi.

— Ali še vedno ne razumeš? Midva nimava dokumenta, a tudi oni ga nimata. To je opora, katere se lahko drživa!

Kurt je skomignil z rameni.

— Nikakega veselja nimam več, ker gre vse narobe.

— Ne bodi vendar šema, Kurt. Take dedščine vendar ne pusti človek brez vsakega boja!

— Kaj pa naj storiva?

— Preprečiti na vsak način, da bi ne prišel zopet v posest listnice. Jaz mislim seveda v posest dokumenta.

— Kako pa to?

— Tega seveda še ne vem. Razmišljam!

Lena je arla nepremično predse. Njene črne oči so se pričele blesteti kot kakšni divji živali. Tako je sedela dolgo časa. Naenkrat pa je zgrabila telefonsko knjigo. Izkala je naslov.

— Kaj hočeš, Lena?

— Vprašati v hotelu, če je Herfurt še tam.

— In kaj zato?

— Če je v hotelu, ne more biti ob istem času v vili Berndt. Hočem le ugotoviti, če je v hotelu. Ne vprašuj nadalje, — nisem še gotova.

Pozvonila je v hotelu Excelsior. Ko je bila zvezla ustanovljena je rekla:

— Tukaj vila Berndt. Pogledajte, če je gospod Gert Herfurt še vedno v svoji sobi?

— Takoj, — je odvrnil "boy". Takoj nato se je oglašil drugi glas:

— Kdo je tukaj?

— Tukaj vila Berndt. Ali je gospod Gert Herfurt navzoč?

— Ne. Gospod Herfurt je ravnokar odptoval v Anglijo.

Oči Lene so se razširile.

— Ali je to zagotovo?

— Povsem zagotovo. Ali je tam pri aparatu gospodična Alenka Alvinova?

Lena si ni pomišljala nadalje.

— Da, tukaj je Alenka Alving.

— Gospod Herfurt je pustil pismo za vas gospodična Alving. Adresiran je na vilo Berndt ter ga moram takoj oddati na pošto. To se bo takoj zgodilo.

— Ne, prosim ne, — tako dolgo traja s pošto. Zadržite ga — takoj ga bom sama vzela.

— Dobro, gospodična Alving. Oglasite se pri informacijskem uradu, tam vas bo čakalo pismo.

Roki Lene so se tresle.

— Hvala, — takoj pridem.

Lena je vsa olajšana obesila zopet slušalko ter se ozrla zmagovalno na svojega brata.

(Dalje prihodnje.)

LETALO SE JE VNELO V ZRAKU

Dne 24. junija je imelo prebivalstvo Mostarju, kakor poroča beografsko "Vreme" priliko videti strašno nesrečo v zraku.

Pilot-narednik M. Kovačević je dobil nalogo, naj leti v krogu z letališča Jasenice preko južnega dela mesta. Letalo pa se je v višini 1.000 metrov vnelo. Po gostem in temnem dimu, ki je naenkrat izbruhnil iz letala, se je pojavil plamen, tako da je bilo vse letalo podobno žarečemu meteorju.

V grozi so ljudje gledali, kako je skušal Kovačević skočiti iz letala, vendar se je v poslednjem trenutku premislil, ker je uvidel, da ga čaka gotova smrt. Zatem se je dobro videlo, kako je s pilotskega sedla prestopil na mesto za izvidnika, ki je bilo prazno, nato pa se je spenjal po letalu, da bi se izognil strašni smrti v plamenu. Ko je videl, da mu ničesar ne pomaga, je ponovno skušal skočiti z letala, toda višina in neprimerni teren sta ga zadržala.

Letalo je še nadalje gorelo in ko so posamezni deli razgreti od plamena popokali, se je v navpični smeri zrušilo na centralno pokopališče. Mnogi gledalci tega prizora so odhiteli na mesto nedolga časa.

NEVARNOSTI PRI POSLUŠANJU RADIA.

Nedavno so listi poročali, da so neko žensko ubile slušalko pri poslušanju radia. Listi so obenem na široko razpravljali o "groznih nevarnostih" poslušanja radia. Če vlada taka obupna nevednost med izobraženci, potem je od preprostih ljudi tem manj pričakovati razumevanja za primitivne tehniške reči, s katerimi ima dandanes človek skoro vsak dan opravka. Vendar obstajajo gotove nevarnosti, na katere je treba paziti pri poslušanju radia. Sicer je večina aparatov take urejena, da prepreči eventualno nevarnost.

MILIJON FRANKOV ZA PO-PAČEN GLAS

Pariz ima zopet malo, a zato pikantno senzacijo. Gospodična Tonina Navar toži neko londonsko filmsko družbo, ker je v zvočnem filmu popačila njen glas, pa tudi njena postava je obilnejša. Gospodična Navar zahteva sedaj milijon frankov odškodnine, češ, da zaradi tega trpi njena lepota, oziroma njen sloves.

Film se imenuje "Cesta je Lpa". Navarova pa je v njem igrala vlogo abonente Comedie Francaise. Igrala je pač kakor je znala in vedela, toda v filmu je baje nemo mogla. O tem pravi sama:

"To je naravnost sramota! Zločin Moje oči so gledale v filmu to po, brezizrazno, moja postava je bila gorastno Obična, moj glas pa — ah moj bog — raztrgan, jokav, hripav in jecajoč. Samo, če se spomnim na to, pa se tresem od sramote. Od prijateljev in prijateljic sem sprejela okoli 200 protestnih pism. Škoda, da filma nisem videla, preden so ga začeli predvajati. Nikdar ne bi pustila, da me tako onečašča in da na ta način resno ogrožajo mojo umetniško kariero. Zahtevam milijon frankov odškodnine."

Sedaj so parizani radovedni, če bo Navarova res uspeła.

POZOR, ROJAKI

Is naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročilna pošta. Ne čakajte torej, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino od direktne, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, John Germ
Frank Jansch, A. Saftic
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verblich
Chicago, Joseph Billah, J. Bevdic
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar
Cicero, J. Faber
Joliet, A. Ansel, Mary Bambich
J. Zalelet, Joseph Hroyet
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich
Summit, J. Horvath
Waukegan, Frank Petkovšek in
Jož Zelenc

KANSAS

Girard, Agnes Mocnik
Kansas City, Frank Zagar

MARYLAND

Steyer, J. Černe
Kittymiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular, Ant. Janezich

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouze, Frank Pucelj
Ely, Jos. J. Peschel, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vesel
Hibbing, John Povik
Virginia, Frank Hrvatic
Sheboygan, John Zorman
West Allis, Frank Skok

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA

Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick

NEW YORK

Gowanda, Karl Sternisha
Little Falls, Frank Masla

OHIO

Barberton, John Balant, Joe Hiti
Cleveland, Anton Sobek, Chas. Karlinger, Anton Simcich, Math. Slapnik
Euclid, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kume
Niles, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON

Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Ambridge, Frank Jazla
Bessemer, Louis Hribar
Braddock, J. A. Germ
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Ročanek
Crafton, Fr. Machek
Export, G. Prvici, Louis Supancic, A. Škerij
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math. Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homer City in okolico, Frank Frenschack
Irwin, Mike Paushek
Johnstown, John Polanc, Martin Korosheta
Krayn, Ant. Taušelj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway John Zusi
Moon Run, Fr. Podmilšek
Pittsburgh, Z. Jakše, Vinc. Arb
in U. Jakoblich, J. Pogačar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pesdva
Steelton, A. Hren
Unity Sta. in okolico, J. Škerij, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Peternel

UTAH

Helper, Fr. Kreba

WEST VIRGINIA:

Williams River, Anton Svet

WISCONSIN

Milwaukee, Joseph Trautnik in Jos. Koren
Reine in okolico, Frank Jelenc

WYOMING

Rock Springs, Louis Janscher
Diamondville, V. Lambert

Kretanje Parnikov
Shipping News

15. julija:	Columbus, Cherbourg, Bremen	20. avgusta:	France, Havre Bremen, Cherbourg, Bremen George Washington, Cherbourg, Bremen
16. julija:	Berengaria, Cherbourg Bremen, Cherbourg, Bremen Leviathan, Cherbourg President Roosevelt, Cherbourg Bremen	21. avgusta:	Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen
17. julija:	Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen	22. avgusta:	Olympic, Cherbourg Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam Augustus, Napoli, Genova
18. julija:	Paris, Havre Westernland, Cherbourg, Antwerpen Statendam, Rotterdam, Boulogne sur Mer	23. avgusta:	Minnekahda, Boulogne Sur Mer
19. julija:	Minnetonka, Cherbourg Cote Biancamano, Napoli, Genova	24. avgusta:	Reliance, Cherbourg, Hamburg
20. julija:	Mauretania, Cherbourg Europa, Cherbourg, Bremen George Washington, Cherbourg, Bremen Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg	25. avgusta:	De France, Havre Berengaria, Cherbourg Columbus, Cherbourg, Bremen America, Cherbourg, Bremen New York, Cherbourg, Hamburg
21. julija:	France, Havre Homerie, Cherbourg Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam Roma, Napoli, Genova	26. avgusta:	Dresden, Cherbourg, Bremen
22. julija:	Republik, Cherbourg, Bremen Belgienland, Cherbourg, Antwerpen Minnekahda, Boulogne Sur Mer St. Louis, Cherbourg, Hamburg	27. avgusta:	Europa, Cherbourg, Bremen Majestic, Cherbourg Pennland, Cherbourg, Antwerpen Volendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
23. julija:	Aquitania, Cherbourg America, Cherbourg, Bremen New York, Cherbourg, Hamburg	28. avgusta:	Republik, Cherbourg, Bremen St. Louis, Cherbourg, Hamburg Cote Biancamano, Napoli, Genova
24. julija:	Dresden, Cherbourg, Bremen		

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajše in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

PARIS 18. julija; 16. avgusta
(7 P. M.) (1 A. M.)

FRANCE 25. julija; 20. avgusta
(7 P. M.) (7 P. M.)

Ile de France 1. avg.; 27. avg.
(1 P. M.) (Opoldne)

Najkrajša pot po oceanu v vseh je v posebni kabini s vsemi modernimi udobnostmi — Pijača in slava francoske kuhinje. Izredno nizke cene. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta.

FRENCH LINE
19 STATE STREET, NEW YORK, N. Y.

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA
Angleško-slovensko
Berilo
(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane same

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18 Street
New York City

Na obisk v
staro domovino

zamore potovati vsak ameriški državljani in pa tudi vsak nedržavljan, ki je postavnim potom došel v to deželo. Kdor je torej namenjen potovati to leto, naj se pridruži enemu naših skupnih izletov, pa bo udobno in brezskrbno potoval. To leto priredimo še sledeče izlete:

Po FRANCOSKI progi s parnikom "Ile de France" preko Havre:

ČETRTE POLETNI IZLET
dne 1. avgusta 1930

Nadaljni izleti po isti progi in z istim parnikom:

12. septembra PRVI JESENSKI IZLET
12. decembra VELIKI BOŽIČNI IZLET

Po COSULICH progi preko Trsta

PRVI POLETNI IZLET
s parnikom "VULCANIA"
dne 1. avgusta

Nadaljni izleti po isti progi:

2. septembra — "VULCANIA" 28. novembra — "SATURNIA"
8. oktobra — "VULCANIA" 10. decembra — "VULCANIA"

Za cene, za pojasnila in navodila glede potnih listov, vizejev, permitov itd., pišite na naš staro slovensko trdko, preko katere so že sto in sto tisoč potoval v popolnem zadovoljstvu. Vseled 40 letne prakse v tem poslu vam lahko jamči za dobro in solidno postrežbo in pa, kar je najvažnejše, da boste o vsem točno in pravilno poučeni.

SAKSER STATE BANK
42 COETLANDT ST., NEW YORK

Tel. Barclay 0380

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,
ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE